

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Calea Motilor 4.
szám. — Telefonszám: 11-09. — Levélcím: Cluj, postafiók 80.
Fiókkiadóhivatal és könyvosztály: P. Uniri 9. Telefon: 11-99.

MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
ALAPITOTTA BARTHA MIKLÓS

Elfizetési árak: havonta 70, negyedévre 210, félre 420, évente 840 lej. — Magyarországra: negyedévre 10, félre 20, évente 40 pengő. A többi külföldi államokba csak a postakülföldi ártól több.

LVIII. ÉVFOLYAM, 160. SZÁM.

PÉNTEK

CLUJ-KOLOZSVÁR 1937 JULIUS 16.

Az új angol megoldási javaslat lényege:

A spanyol hadviselő felek nemzetközi elismerése a külföldi önkéntesek eltávolításával szemben

Hadihajók helyett nemzetközi ellenőrök a spanyol kikötőkben és a kikötőket érintő hajókon. — A francia határ nemzetközi ellenőrzésének felfüggesztése Anglia egyetértésével történt. — Pekinget körülzárták a japán csapatok

Elkerülhetetlennek látszik a japán-kinai háború

Az angol kormány tegnap közölte a benemavatkozási együttműködés további fenntartására irányuló javaslatát, melyet előzőleg közölt az érdekelt hatalmakkal. A javaslat lényege a már múlt héten ismert és a franciák által sem teljesen visszautasított angol hajlandóság megformulálásában áll, mely bizonyos körülmények között mindkét spanyol polgárháborús ellenfél hadviselő felként való elismerését ajánlja föl a külföldi önkéntesek valóban végrehajtott eltávolításával szemben. Az újság a javaslatban a spanyol partok hadihajókkal való ellenőrzésének felfüggesztését áll, ami helyett semleges megfigyelőket helyeznének el a spanyol kikötőkben és a benemavatkozási bizottság által kiküldött ellenőrökkel vizsgálatnáknak meg minden olyan hajót, amely spanyol kikötőket érint. Az ellenőröknek a fedélzetén való jelenléte a benemavatkozási bizottság lobogója alatt haladó hajóknak biztosítaná a sértetlenséget is. Ezenkívül visszaállítaná a szárazföldi határoknak, tehát úgy a portugál, mint a francia határnak nemzetközi ellenőrzését. A javaslat teljes részletekkel foglalkozik a fenti indítványok keresztülvételének módjaival és elejét igyekszik venni annak, hogy az önkéntesek nemzetiségének megállapítása terén visszaélések történjenek. Megállapítja ugyanis, hogy külföldinek tekintendő a spanyolországi harcoló felek katonái közül mindenki, aki a polgárháború megindulásakor, 1936 július 8-án, olyan állampolgára volt, mely a benemavatkozási bizottság tanácskozásában résztvesz. A hadviselő felek jogaival, melyek közül a blokádjogot törli, szintén foglalkozik a javaslat. Ezeknek a jogoknak érvényesítésére azonban, a javaslat szerint, csak az önkéntesek teljes eltávolítása után kerülhet sor.

Az angol kormány javaslata igyekszik tehát megtartani a benemavatkozás lényegét, sőt az önkéntesek visszahívásának követelésével a legfontosabb biztosítékát is megakarja ennek teremteni, de ugyanakkor kíséreltet tesz az ellentétes hatalmi csoportok álláspontjának összehangolására. A hadihajókkal való ellenőrzésnek vitákra és veszélyes incidensekre alkalmat adó módszerét feladja, de ezzel szemben gyakorlati érvényességgel igyekszik megszervezni a Spanyolország felé irányuló szállítmányok ellenőrzését. A kérdés most az, hogy sikerül-e elfogadtatni a megoldási javaslatot a többi nagyhatalmakkal. Olaszországot és Németországot az önkéntesek gyors visszavonásának kérdése érinti elsősorban. A franciák számára Franco hadviselő felként való elismerése a kemény falat. Angol részről igyekeztek ezt Páris számára enyhíteni azzal, hogy a francia határ nemzetközi ellenőrzésének felfüggesztését hivatalosan is helyeselték és Eden tegnap újra kijelentette az alsóházban, hogy ez a francia lépés az angol kormány teljes egyetértésével találkozott. A párisi kormányoknak mindamellett még komoly nehézségei lehetnek a kormányt támogató többség baloldallal, az angol megoldási javaslattal kapcsolatban. Távirataink

eddig nem számolnak be sem a német—olasz csoport, sem a franciák magatartásáról a londoni indítvánnyal szemben.

Szélsőkeleti jelentések szerint a japán—kinai háború elkerülhetetlennek látszik. Egyik ma reggeli Reuter-jelentés ugyan arról értesít, hogy a helyzet tegnap valamennyire enyhült, több erősen vitatott pontról a japánok visszavonták csapataikat. Az a hír is járja, hogy a harcban álló csapatok némely parancsnokai fegyverszünetről tárgyalnak. A hírek nagy többsége azonban az északkínai helyzet megoldhatatlan zavarosságáról beszél s a Tokióból és Nankingból érkező hivatalos jelentések a két kormány merev ragaszkodását tudatják eddigi álláspontjukhoz. Japán utasította követeit annak közlésére, hogy a tokiói kormány az északkínai tartományokban kötelességének tartja „a béke helyreállítását”, intézkedései nem támadó jellegűek, ha azonban békés céljai ellenére is kénytelen fegyverhez nyulni, ezért csak Kínát terhelheti a felelősség.

A nankingi kormány viszont rámutat arra, hogy japán csapatok jogosulatlan előnyomulásáról van szó és a kínai ha-

tóságok katonai intézkedéseikkel csak a legelemibb önvédelmi kötelezettségeiknek tesznek eleget. A nankingi kormány tegnap tiltakozó jegyzéket akart átnyújtani Tokióban is, a japán helyettes külügyminiszter azonban megtagadta a jegyzék átvételét azzal, hogy mindaddig, amíg Japannak követelése van Kínával szemben, japán részről semmiféle kínai igényt el nem ismerhetnek. Erélyshangu kijelentésekben tehát egyik részről sem takarékoskodnak. Tekintve azonban, hogy a Szélsőkeletről van szó, teljesen kizártnak a váratlan békés fordulatot sem lehet tartani, bár az események nem ebben az irányban haladnak. Japán csapatmozdulatokat jelentenek nemcsak Hopej kínai tartományból, hanem Csahar tartományból is, mely a déli mongol vidékek felé irányuló japán előnyomulásnak a főterülete. Angol katonai szakértők szerint Pekinget a japán csapatok már nagyjában körülzárták.

Mit tartalmaz a három pont

LONDON, július 15. A spanyol határok ellenőrzésének visszaállítása érdekében kidolgozott új angol javaslat a következőket tartalmazza:

1. a megfigyelők rendszerét a hajókon tartásuk fenn tartására is, mondjanak azonban le a tengeri ellenőrzés tervéről; ennek helyettesítése érdekében a nemzetközi megfigyelőket a spanyol kikötőkben helyezték el;
2. állítsák vissza a nemzetközi ellenőrzést Spanyolország szárazföldi határain;
3. ismerjék el a spanyol polgárháborús ellenfelek jogát a hadviseléshez, ezt azonban csak bizonyos megszorításokkal tegyék és csak miután a bizottság egyhangúlag elfogadta az önkéntesek visszahívását.

A benemavatkozás ellenőrzésére vonatkozó javaslatokat közölték ma a benemavatkozási bizottságban képviselt 27 állammal. A bizottság ülését pénteken délelőtt 11 órára tűzték ki.

LONDON, július 15. Az alsóház tegnapi ülésén egy kérdésre válaszolva Eden külügyminiszter kijelentette, hogy a párisi kormányának a francia—spanyol határ ellenőrzése ügyében történt elhatározása összehangban áll az angol kormány álláspontjával.

LONDON, július 15. (Rador) Az alsóház mai ülésén arra a kérdésre, milyen magatartást tanúsít Nagy-Britannia a legutóbbi kínai eseményekkel szemben, Eden kijelentette, hogy az angol kormány azokat különös figyelemmel kíséri és nem fogja kikérni ebben a kérdésben Franciaországot, valamint az Egyesült Államok véleményét. Eden egyúttal megcáfolta azt az egyes külföldi lapokban közölt hírt, hogy több angol pénzügyes körében nyújtott volna Franco tábornoknak.

LONDON, július 15. A Reuter-ügynökség szerint 700 katonából álló japán különítmény, mely Thiencsinből Fengtaj felé vonult, tegnap este Lofa állomás közelében összefutott a kínai csapatokkal. A harc még folyik.

PEKING, július 15. (Rador) Azon vidékekről, ahol az utóbbi napokban harcok folytak, az emberek ezrei menekültek Pekingbe. A menekültek egy része még tegnap este megérkezett, de nem tudott bejönni a városba, amelynek kapuit este kilenc órákor bezárták.

A japán hatóságok átvették a Peking—Mukden vasútvonal ellenőrzését és a kínai tisztviselőket mandzsukkal váltották le. Az éjszaka folyamán újabb japán csapatok érkeztek Fengtajba. Peking vidékén állandóan japán repülőgépek cirkálnak és ellenőrzik a kínai csapatmozdulatokat. Állítólag a japánok csapatokat vonnak össze Csahar tartomány keleti részeiben is.

NEWYORK, július 15. (Rador) Kung kínai pénzügyminiszter, aki jelenleg köruton van Amerikában, kijelentette, hogy a távolkeleti zavargásokat Japán előre megfontolt és azok a világbéket fenyegetik.

Időjárás

Bucurestiből jelentik: Kismértékben emelkedő légnyomás, derülő irányzatú égbolt, enyhe északi szél és emelkedő hőmérséklet várható. — Bucurestiben szerdán délben 25 fok, ma délelőtt 10 órákor 26 fok volt a hőmérséklet.

Mit hoz a holnap?

Végezetes nap... A régi szójárásban: „kritikus nap”. Ma végetér tizenötévi jó és rossz-ütemű szereplés után a felsősziléziai külön kisebbségi egyezmény, amelyet Német és Lengyelország között Genfben 1922 május 15-én a nagyköveti tanács óhajlására, Felső-Sziléziát, altalajkincsei miatt már igen régi vetélykedés tárgyát — Mária Terézia trónralépése idején kezdődött ez, mikor II. Frigyes porosz király Felső-Szilézia elvételével idézte föl az osztrák örökösödési háborút — megosztották Németország és Lengyelország között. A megosztás is Lengyelországnak kedvezett, mert a nagyerőmű bányák és mész-földbirtokok, a német szorgalom, szervezés és gazdagság pompás bizonyítékai, az ő kezére jutottak, míg Németország nagyobbára csak szegényes lengyel bányász városkákat és falvakat kapott. Mind a két területen egyformán lohogott az ős nemzetiségi gyűlölködés és az új bosszuvágy. A háború végén Németország a „felszabadított lengyelek” egyre követelődő politikája miatt ellenfélbe került velük és a légionisták vezetőit: Pilsudszkyt és társait várfogságba helyezte; a nemrég kötött békeszerződés az antanthoz csatlakozó lengyelországot még inkább felforraltta és a németiséget elkeserítette, amikor a dunzigi folyószálon Poroszország két felét elválasztotta egymástól. Az 1919. évi kisebbségi szerződés ugyan igyekezett ezt az elevenben vágást elviselhetőbbé tenni. A nagyköveti tanács, tekintettel arra, hogy Lengyelországot kötelezte, viszont Németországot nem kötelezte a kisebbségi jogvédelem, Felső-Sziléziára nézve a külön német—lengyel kisebbségi egyezmény szükségével állott elő. Így jött létre a genfi szerződés 15 évi hatályával, abban a reményben, hogy ily hosszú idő alatt az új humanizmus meleg örvénylésébe s az új világ nagy fölépítése közbe a nemzetiségi gyűlölködések és villongások lassanként elernyednek, idővel meg is szűnnek.

Az egyezmény a népszövetségi panaszlevéltár szerint nem járt eszményi eredményel, mindamellett volt üdvös hatása is. A lengyel Felső-Sziléziában az előbb német állampolgárságra optáltak 15 évig zavarlatlanul megmaradhattak helyükön és a német nagybirtokosok megszabadultak a földkiszajítás vagyonszerző rendszertől. Mind a két területen a vallási és iskolai szabadság megkezdődött. A kisebbségek szervezkedhettek, elegendő mérvben élhettek anyanyelvükkel, komoly részt kaptak a közigazgatásban, elhelyezkedhettek az állami és községi hivatalokban stb. Persze olykor a névelmezés és a munkavédelem itt is átmeneti zavarokat okozott, de, főleg a német erély részére, lehetséges volt a komoly védekezés. A népszövetség valahogy külön dédelgette a két Felső-Sziléziában a kisebbségi érdekeket: mintha valamelyest igaz gyámoltak ügyei volnának. Az egyezménynek a második része, az úgynevezett technikai rendelkezések fejezete, különösen jó eredménnyel járt, mert ez a munkásjóléti, banki, pénzügyi, szövetkezeti, forgalmi és egyéb rokon kérdéseket a gazdasági méltányosság szellemében szabályozta. Üdvös volt mind a két felé, hogy a rendezés a Pilsudszky népszerűségét és tekintélyét veszélyeztető Korfányi jelentőségét, amely a sziléziai harcokban gyökerezett, lassanként megemésztette. Sajnos, a hosszú 15 évbe vetett reménység se itt, se másutt nem valósult meg. Ma tetőpontra ért a nemzeti kizárólagosság.

A felsősziléziai szerződés a németiségre nézve kedvezőbb. Érthető, ha most a harmadik birodalom egész erejét latba vetette, hogy a lengyel—német megnevelődési és barátsági szerződés alapján kiszakozzék a 15 éves lejárat után a kisebbségi megállapodások hosszabbítását. Lengyelország, amely kedvezőtlenebb helyzetbe jutott Németországnál, természetesen hallani se akart a genfi egyezmény meghosszabbításáról és eddig csupán a technikai rész helyettesítésére fogadott el valami négy szerződést. Így ma megismétli a genfi mű politikai része. Mint ahogy ebben az évben a Palesztinára nézve

1922-ben létrejött megállapodások és épp most omlanak össze, amikor Anglia mandátumának javarészt leteszi a Népszövetség előtt és Lord Peel vizsgálóbizottságának jelentése és javaslata szerint indítványozni fogja Palesztina három részre osztását, ezek külön-külön irányu megszervezését. Az 1922. évi felszólítási szerződés pusztulása súlyos erkölcsi kárral és végzetes anyagi következményekkel járhat. Mind a két szerződő a maga területén éreztetheti önző szándékait és a másik féllel szemben támadó indulatait a hatalmába került kisebbségre zúdítatja. Amde mikor a baj a legnagyobb, akkor lehet Isten legközelebb. Talán éppen ez az új világ fogja igazában fölírni a Népszövetség és nagyhatalmi demokrácia közönyös lelkiismeretét. Végleg föleszmélnék majd rá, hogy a kisebbségi jogvédelmet általánossá kell tenni és komolyan megvalósítani. Sajátságosan érdekes véletlen játszik közre és jelentőssé teszi fölkeltásunkat. Epp a német— lengyel genfi szerződés megszűnése pillanatában tanácskozik az angol világhatalom és iszke alatt az európai kisebbségek 13-ik közgyűlése és talán az esti órákban vagy holnap világosítja föl az angol nagypártok képviselőit és az angol külügyi hivatal illetékes szakembereit, mi történik 40 egymáshoz millió nemzetközijogilag biztosított emberrel és a világ képe miképp kapcsolatos ezek sorsával.

Kitüntető szívéllyességgel fogadták Olaszországban a román tisztet

RÓMA, július 15.

A Bucuresti-i felsőbb hadiiskola tisztjei Rómába érkeztek. Megérkezésük után megkoszorúzták az Ismeretlen Katona, valamint Olaszország királyának és a fasiszta hősöknek sírját. Este Grazioli tábornok, a római hadtest parancsnoka a tiszti kaszinóban diszvacsorát adott a román vendégek tiszteletére. Ma a román követség katonái a tiszteletadásra Damaceanu őrnagy reggelin látta vendégül a kirándulókat, akik este a quirinalli követség nagy fogadásán vesznek részt. Olaszország minden városában kitüntető szívéllyességgel és lelkesedéssel fogadták a román tisztet.

ASZTMÁBAN SZENVEDŐKNEK gyakran megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a természet. FERENC JÓZSEF keserűvív áztal, hogy a tapasztalás tartalmát gyorsan feloldja és kiméletesen levezeti s az emésztőszervek további működését hathatósan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

60 repülő keresi Earhart Amáliát

HONOLULU, július 14.

Egy hatvan repülőgépből álló raj indult el tegnap az eltűnt Earhart Amália pilótának felkutatására. A repülőrajt a Lexington repülőgép-nyahajó támogatja.

Menjünk az Északi Sarkra

Irtó: Karinty Frigyes

Hölgyeim és Uraim, mit lehet a meleg ellen csinálni, ugyan mit lehetne? tanácsokat adjak? én is beleizzadok, önök is — vagy mérgezőldjem rajta, hogy a technika századában még mindig ott tart a művelt világ, hogy szenvednie kell legalább két hónapot évenként, szerte a világon — mintha a mesterséges hűtés kérdését nem lehetne épp úgy megoldani, hűtőkályhakkal, központi hűtéssel, légkondicionálással, mint a mesterséges fűtést; mindezt igen elmésen és ékesen ki tudnám fejteni önöknek, de ilyen hőségben, úgy érzem, még ez is illetlenség.

Mit érhetek el, legjobb esetben nagyszeműen mulatni kintün viccemen, attól is melegük lesz — olyan napok ezek, amikor egyenesen haragszik az ember azokra, akik valamilyen érzelmet gyujtanak fel szívünkben.

Tehát nem kell tüzebe menni, de a vízbe se kell menni, attól is meleged lesz. Hanem megmondom, mit kell csinálni, abban a reményben, hogy ezzel is sikerül hidegen hagyni a nyájas hallgatót, amivel célokat elértem. Be kell sötétíteni a szobát, le kell feküdni a vizes lepedőre és olvasni kell — úgy bizony, olvasni, de nem ám holmi szamáregényt, amiben forró érzelmekről és izzó szenvedélyekről van szó és nem is verseket, hogy aszongya, ó, jőjj, csókold meg, az ajkam tüzebe légy! (majd boldog vagyok, hogyne! mért ne mindjárt a tüzes kályhát?) — ó, nem, szó sincs róla! ellenben tudod, mit kell olvasni? Szép észsarkai utazásokat, úgy bizony, szegény Scott-tól, meg Amundsentől akikben végtelen hőmérséklet

Egy német földmives megölte feleségét és négy gyermekét

KOBLENZ, július 15.

Mayen mellett Waldesch faluban Michels János földmives megölte feleségét és négy gyermekét s azután kerékpárján elmenekült. A holttesteket az egyik szomszéd felesége fedezte fel. Alig 24 órával később a gyilkost

lakása közelében letartóztatták. Elmondotta, hogy a gyilkosságok után Koblenzbe menekült és a Maria-Hilf bucsujáró templomban hosszabb ideig imádkozott, majd hazatért, hogy önként jelentkezzen a rendőrségen.

A Rittmann-féle pénzhamisítás ügye a marosvásárhelyi törvényszék előtt

TG.-MURES, július 14.

A törvényszék első székfoglalásán Hagi Chira Gy.—Cardei tanácsa tegnap a késő délutáni órákig tárgyalta azt a megvesztegetéssel pénzhamisítási ügyet, melynek szereplői Rittmann Márton mezőbándi mészáros és marhakereskedő s öt társa, Rittmann 1930-ban nagyarányú pénzhamisítási munkálataiba kezdett, amelyekbe Suciu Ioan, Szántó Sámuel, Kulesár Gábor, Kulesár Mihály és Sándor Lajos bándi lakosokat is belevonta. A pénzhamisító társaság ezer lejes bankjegyeket készített. A csendőrség állatvásár alkalmával rajtaütött a hamisítókra. Rittmann egyik szolgája meglehetősen

primitív készítésű hamis bankjegyet akart forgalomba hozni, de még mielőtt ez sikerült volna, letartóztatták. Gazdája zsebében 28 darab hamis bankjegyet találtak. A mai tárgyaláson megjelentek a vádlottak és magyarázatban a tanúk is. Kihallgatásuk után a vádlottak védője kérte a tanácsot, vizsgálta meg a Nemzeti Bank megbízottjával, hogy a bankjegyek milyen mértékben sikerült hamisítványok és hogy a hamisítványok fényképezési eljárással, vagy nyomtatással készültek-e. A tanács helyt adott a kérelemnek s a tárgyalást október 12-ére halasztotta.

Davila-Mozgó

Csütörtökön és pénteken, július 15. és 16-án este

Békeffy László

a budapesti Pódium Színház művészeti igazgatója, az európai híró konferanszié és író

Herceg Jenő és Komlós Vilmos — a Hecsek és Sajó eredeti kreálói és

Lengyel Gizi

két vidám estje, teljesen eredeti, új, itt még nem játszott műsorral. Tréfák, jelenetek, boházatok, Békeffy konferansziái. — Hecsek és Sajó új párjelenetei. — Jegyek rendsz. színházi árban a Színház pénztáránál.

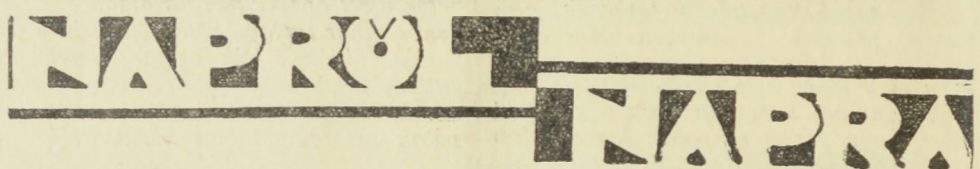
Gépesítik a német csendőrséget

Máris negyvenkét motoros csendőrkészültség működik, melyben 3240 csendőrt tart szolgálatot

Cluj / Central University Library Cluj

BERLIN, július 15.

A német csendőrség gépesítésére csak a közelmúltban adták ki a rendeletet s máris negyvenkét motoros csendőrkészültség működik, amelyben összesen 3240 csendőr teljesít szolgálatot. A gépesített csendőrség főfeladata a közlekedés ellenőrzése az utóbbi évek során kiépített birodalmi gépkocsiműtőlázon. A motoros járőrök a fontosabb csomópontokon elhelyezett állomáshelyükről kiindulva állandóan az uton cirkálnak és nemcsak hatósági ellenőrzést végeznek, hanem szerencsétlenségek esetén segítyt is nyújtanak.

ki fénnel, barátom! képzeld el néha nagyokat huznál a kulacsodban levő jegeskávából, néha egy szelet hideg fókakocsonyát, vagy jegesmedvét harapnál hozzá — és így mennél előre, fel, a sarkig, a jégmezőkhöz, egy szál fürdőtrikóban! — mi? a nyál összefut a szádban, remélem.

Szép volna csak hát persze...

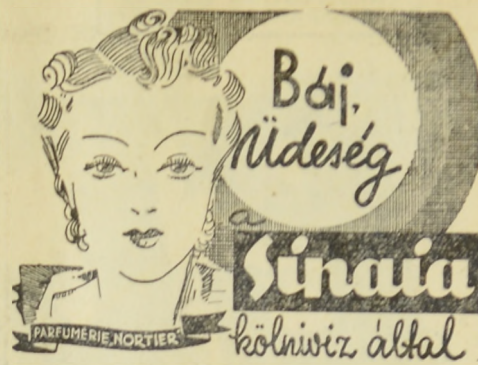
Kinek van kedve ilyen melegben az Északi sarkra menni?

Akitől a Távol Kelet békéje függ

tét az utolsó választások és az uralkodó akarata visszazsorították. A japán uralkodó, kinek döntésétől most nemzetközi szempontból is talán a világ békéje fennmaradása függ, ezzel egyidejűleg újabb döntést előttr áll Japán belső fejlődését illetőleg is.

A Japán és Kína között fenyegető háború megint az érdeklődés előterébe hozta a japán uralkodónak titokzatos háttérben rejtőzködő, de a szélsőkeleti birodalom irányításában döntő szerepet játszó személyét. Egyéniségét a világ alig ismeri, a japán alkotmány és a japán tradíciók a földi istenség magasságába emelik, akihez nem érhetnek el az utóbbi idők japán közéletében olyan szenvedélyesen kiélezett politikai harcok sem. A japán katonai politika és a polgári politikusok között kifejlődött küzdelem folytán az uralkodó számára mégis elkerülhetetlen kényszerűség adódott, hogy állást foglaljon. Ez az állásfoglalás a mérséklet jegyében történt, az uralkodó nem engedte meg az ellenfelek egyikének sem, hogy a másikat teljesen háttérbe szorítsa. Most, a fenyegető japán—kínai háború, melynek előidézésében talán a katonai párt keze is benne rejlik, újabb előugrást biztosít a katonai politikusoknak, akiknek heves lendülettel az utolsó választások és az uralkodó akarata visszazsorították. A japán uralkodó, kinek döntésétől most nemzetközi szempontból is talán a világ békéje fennmaradása függ, ezzel egyidejűleg újabb döntést előttr áll Japán belső fejlődését illetőleg is.

MIT IR A ROMÁN SAJTÓ

EPOCA: A „Le Temps” című lap következő kiadványát közli a román költőjarmelőtársaságok munkájáról az első negyedévre vonatkozóan: Astra Romana 85.611 vagon (1936 év első negyedében ezzel szemben 88.775 vagon), Steaua Romana 53.550 vagon (80.690 vagonnal szemben), Concordia 45.136 vagon (59.907 vagonnal szemben), Columbia 24.339 vagon (34.727 vagonnal szemben), Creditul Minier 25.608 vagon (22.700 vagonnal szemben). Van elég kőolaj, de nincs megfelelő eszköz kitermelésére. Hitler nacionalizmusa okosabb. Gazdagabb, mégis megengedik idegen tőke részvételét a vállalatokban. A petroléum ára ma a világkonjunktúra miatt elég magas, így a termelés csökkenése Románia külkereskedelmi mérlegét még nem befolyásolja. Néhány év kell ahhoz, hogy a kőolajtermelés ismét megtalálja egyensúlyát. Több megértést ajánlunk a román nacionalizmusnak. A hiány akkor áll be, mikor fegyverkezés terén óriási erőfeszítéseket teszünk. Ne a szavazatokra, de az ország érdekében ügyeljünk.

TIMPUL: Az erdélyi tanácsválasztások során ismét felmerül a kisebbségekkel kötött paktumok problémája. A különböző pártok egymástól eltérő tartalmú megegyezéseket kötnek ahelyett, hogy az állam és kisebbségek közötti viszonyt állandó politika szabályozná. A liberálisok teljes sikert értek el magyar és szász segítséggel Brassóban. Károsnak tartjuk az ilyen paktumokat, mert megkísérlik a román pártok összefogását. Egyetlen nemzetiparasztpárti sem járhatott be liberális uralom idején a tanácsokba. Temesváron a magyarok a nemzeti-parasztpárttal, a szászok a liberálisokkal kötötték paktumot. Nem egyszerű választási paktumról, de valóságos szerződésről van szó. Nem értjük, miért nem jelöli meg az állam a kisebbségekkel szemben követett pontos politikáját, mely ilyesfajta városok kiküszöbölésére lenne hivatva.

PORUNCA VREMII (jobb oldali lap): Maniu köztársasági? Nem fér össze ez normális fejjel, becsületes gondolkodással. Bűntényt jelent az ilyen állítás, melynek a közvélemény megfertőzése a célja. Maniu használt ellenségeinek s árt hazájának hallgatásával. Nemcsak rágalmozó aljasságát pecsételné meg a hallgatózott cáfolat, de emelné hazafiságát. Szomorú, hogy Tilea hajította el a követ Maniu ellen, ki annyit támogatta.

TAPINTATLANSÁG

Westfália egyik kis városkájában most dohányzási kiállítást rendeznek. Néhány nappal ezelőtt megnyitott a dohány, szivar és cigaretták különös muzeuma, amely végigvezeti a látogatót a dohányzás egész történetén. A legfőbb látnivaló a világ legnagyobb szivarja. Ez a szivar akkora, mint egy jól megermett ember, hossza egy méter hetven centiméter, kerülete pedig 86 centiméter. A nikotin híve szívesen keresik fel az érdekes kiállítást, csak egy dologgal nincsenek kibékülve, ugyanis minden teremben ki van írva: Tilos a dohányzás!

SZTALIN GYERMEKEI ELŐRE TUDTÁK AZ ISKOLAI VIZSGAKÉRDÉSEKET. Varsóból jelentik: Moszkvában nagy iskolai panamát lepleztek le. Kiderült, hogy Sztalin két gyermeke azért olyan kitűnő tanuló, mert előre tudták a vizsgakérdéseket. Moszkva leghíresebb iskolája a „25. számú iskola”, amelyet mindig példaképül szoktak állítani a külföldi látogatók elé. Ebbe az iskolába jár Sztalin két gyermeke, a 16 éves Vaszilij és a 11 éves Svetlana. Ez az iskola mutatta fel mind a legjobb eredményeket, mert a vizsgákon ennek a növendékei felelték mindig a legjobban. Most váratlanul megjelentek a GPU emberei és szigorú vizsgálatot folytattak az iskolában, amelynek eredményeként Groza igazgatót szigorú megróvásba részesítették. Tolsztoj igazgatót pedig azonnal elbocsátották és mint a kommunike mondja, egyéb módon is megbüntetik. A moszkvai híradás nem számol be arról, hogy vajon mit szoltak ehhez a mintaiskola diákjai.

Szép szó

Az elsülyedt „Barátság”

Tegnap még beszélték róla. Ma talán — sajnálják, talán szidják. És holnap...? Ki beszél már holnap ebben a című világban Earhart Amáliáról, a bátorlelkű angolszász asszonyról, aki „Barátság” nevű géppel körülrepült a világban és közben — jaj, de ne is gondoljunk arra, hogy esetleg odaesett a tengerbe...

Szegény „Lady Lindy” — ahogy becézték ezt a szép szőke asszonyt — a világot akarta géppel körülrepülni. A „Barátság”-gal akarta gyűrűbe fogni az embereket, átölelni minden embert, aki a földön van, él, dolgozik, fárad, küzd, szenved... Meg szeretne volna mutatni, hogy a „Barátság” mindenre képes.

Barátság! Ismételtetem magamban. Szép szó. Tömör. És kemény. És mélyértelmű. Sokat jelent. Valamikor minden S ma?

Barátság?!

Hát van, hát volt egyáltalán?

Egy bizonyos csak: volt. Még pedig abban a formában, amelyen Earhart Amália még 1928 június 18-án siklott le a welsi partok előtt a csendes tengerre: hárommotoros nagy óceánjáró repülőgép formájában. „Barátság”. Így, nagy B-vel. Amely jelentette a megfoghatót, az anyagot. Mert a másik barátság, a kis b-s, amelyik jelenti a tartalmat, az örök és igaz szellemi kapcsolat...? Nehezen válaszolhatnánk erre.

Furcsa világot élünk. Csodálatosan könnyű, szinte túlkönnyű világra ébredtünk, amelyben a régi és súlyos, komoly emberi értékek teljesen ellentétesek, megszűntek, eltűntek. Mindaz, ami régen világszerte érték volt: becsület, szótartás, hűség, barátság — mintha mind, mind pehelykönnyűvé vált volna, mintha talán már meg se lenne, mintha már csak emlék lenne... Emlék a múltból, amelyiket úgy hívunk: boldog békeidők!

S ezért az emlékért rajongott volna Earhart Amália? A barátságot álmolta a „Barátságba”? A barátságot, amely ma már nemcsak ember és ember közt hiányzik, de nincs meg fajok között és világrészek között sem? Hát nem látta Earhart Amália azt, hogy szerződéses barátságot igyekeznek szinte erőszakkal létrehozni országok és kormányfői — és ha látszólag sikerül is ilyen szerződés — hiányzik belőle a lényeg: a barátság tiszta szándéka. Mert nem barátság az, amikor fegyvergyárak éjjel-nappal munkával gyártják a becsületet, szótartást, hűséget és barátságot megcáfoló fegyverek millióit. És nem barátsági szerződés az, amelyből hiányzik a barátság egyetlen kritériuma, az őszinte szándék, az őszinte szeretet.

De Earhart Amália hitt. Hitte, hogy lehetséges a lehetetlen: emberek, akik acsarkodva nézik egymást, egyszer majd összefognak. Emberek akarnak ismét lenni. Emberek! Tisztasándéku, igaz emberek. Amilyen ő, Earhart Amália, aki keresi az új utat, a veszedelmest, amelyiken már meghaltak emberek — de amelyik az igaz utat, a kultúra és a civilizáció útja.

Nem Earhart Amália az első, aki tévedett. Előtte is, utána is voltak és akadnak majd rajongók, álmódzók, akik hiszik, hogy ez a világ egyszer lesz még olyan, amilyen valamikor volt: becsület, hűség, amelyben a barátság ismét azt jelenti, amit a múltban jelentett. Hiszünk ebben a barátságban még akkor is, amidőn ma csupán 60 repülő száll-dos nyugtalanul és keresi remegő szívvel az eltűnt barátot a sülyedő „Barátság”-on.

Zágoni Dezső

OKTÓBER 24-ÉRE HALASZTOTTÁK EL KOLOZSVÁRON A KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOKAT. A magyar párt kolozsvári tagozata, mint már közöltük, kedden délután tartott intézőbizottsági gyűlésén állította össze a jelölő listát a július 25-ére kitűzött községi választásokra. Ennek a jelölő listának benyújtására, — amint előre látható volt, — nem került sor, mert a kormány ismét elhalasztotta a községi választások megtartását. Tegnap a déli órákban dr. Dunca Eugen vármegyei prefektus közölte a városi tanáccsal, hogy a belügyminiszter a július 25-re kitűzött községi választásokat ezúttal már ötödször október 24-ére halasztotta el.

Franciaországban

Nagy pompával ülték meg a július 14.-ét

Az ünnepség alkalmával az egyik repülő a Szajnába zuhant

PÁRIS, július 15.

A nemzeti ünnepet rendkívüli fény közepette ülték meg. Az ünnepség egyik része a Palace de l'Étoile-on, a köztársasági elnök, a román uralkodó, a marokkói szultán, a román és jugoszláv vezérkari főnökök és a francia kormány tagjainak jelenlétében folyt le; délután került sorra a népfront által immár harmadizban rendezendő ünnepély.

MARSEILLE, július 15. A néparcvon

nal által a nemzeti ünnep alkalmából rendezett felvonulás résztvevőire egy épületből revolverlővéseket adtak le, 56 személy megsebesült, köztük egy rendőrközeg. A hatóságok letartóztattak 9 embert, akik a kérdéses házban voltak. A letartóztatottak a francia néppárt tagjai.

PÁRIS, július 15. Egy katonai repülőgép, amely a légiparádében vett részt, a Concorde-tér közelében a Szajnába zuhant.

„Az illető ur csupán magánszemély”

Franco Bucuresti-i követe üdvözlő táviratot küldött Istrate Micescuhoz

Grigore Filipescu kemény leckében részesíti a „követ” urat

BUCURESTI, július 15.

Praty-Soutzo volt Bucuresti-i spanyol követ tegnap táviratot intézett Istrate Micescuhoz a nemzeti Spanyolország nevében. Az Epoca c. lapban ezzel kapcsolatban Grigore Filipescu éles támadást intéz a volt követ ellen s ezeket írja: Franco tábornok ugynevezett kép-

viselője, aki nem hivatalos megbízott, mert Románia és Burgos között nincsenek diplomáciai kapcsolatok, az ügyvédi kamarai választások alkalmával újabb politikai tüntetéshez folyamodott. Megértjük a volt diplomata buzgóságát, amivel feledtetni akarja annak emlékét, ahogyan uralkodójával szemben eljár, nem

értjük meg azonban, hogyan folyamodhat ilyen lépésekhez egy ur a mi területünkön. Hasonlóképpen nem értenék egyet azzal, ha a valenciai kormány egyik híve rokonszenvét nyilvánítaná Dobrescu vagy Georocanu iránt. Dacára a figyelmeztetéseknek, Praty Soutzo folytatja politikai tevékenységét Romániában. Emlékeztetjük rá a kormányt, hogy az illető ur magánszemély, akinek alá kell vetnie magát a vendéglátás bizonyos szabályainak. Ha Praty ur nem értené meg ezúttal sem, kérjük a kormányt, tegye meg ellene a lépéseket, melyeket azon idegenek ellen kell alkalmazni, akik nem tudják, hogyan viselkedjenek határaikon kívül. Olyan esetekkel állunk szemben, amiket az igazi nacionalizmus nem tűrhet el.

SELECT MOZGÓ

JAN KIEPURA

világhírű énekes egyetlen filmje:

A szerelmes város

URANIA MOZGÓ

Smone Simon és Herbert Marschall együttes filmjükben:

Az érettségi

Bus Fekete László szindarabja nyomán

Érdekes közigazgatási döntés:

Radna község tanácsa átlépte a közigazgatási törvény rendelkezéseit

200 hold erdő helyett készpénzt kap Oana szenátor ügyvédi munkája fejében

CLUJ-KOLOZSVÁR, július 15.

A kolozsvári közigazgatási tábla I. számú tanácsa tegnap hirdetett ítéletet Gherasim Domide radnai községi tanácsosnak és 200 radnai lakosnak abban a felelősségében, amelyet a községi tanácsnak ez év március havában hozott erdőátruházása ellen adtak be. Ebben a perben dr. Oana Laurentiu radnai liberális szenátor és ügyvéd és Radna község lakosai vannak érdekelve.

Hosszu pereskedés áll az ügy hátterében. Az agrárreform során kisajátították a Radna, Napos és még két községnek a Valea Vinuluiiban levő erdősegeit. — Oana liberális szenátor, aki ezt a választói kerületet a szenátusban már évek óta képviseli, az érdekelt községek lakóinak kérésére a különböző agrárfórumoknál eljárta a kisajátított erdősegek visszaadását érdekelve. Hosszu évekig tartó harc után Radna és Napos községek visszakapták kisajátított erdeiket és a két község hálából, hogy nagyértékű három erdejét visszakapta,

községi határozattal ügyvédi honorárium fejében 200 hold erdőt ajándékozott a szenátor-ügyvédnek.

Ezt a községi határozatot aztán a pre-

fektus is jóváhagyta. Oana ügyvéd azonban úgy találta, hogy annak a 200 hold fiatal erdőnek értéke nem áll arányban végzett ügyvédi munkájával és készkiadásával és azt kérte a községtől, hogy azt a fiatal erdőseget cseréljék ki egy ugyanolyan területű és jóval nagyobb értéket képviselő másik erdőrésszel. A községi tanács teljesítette is a szenátor kérését s tanácsi határozattal a fiatal erdőt kicserélte a kért erdőrésszel, amelyet maguk a községbeliek is 6 millió lejre becsülték, szakértők megállapítása szerint azonban 15 millió lejt is megér.

Ezt a tanácsi határozatot felelősségteljesítésként megadták a község lakosai Gherasim Domide községi tanácsossal az élükön. Felelősségteljesítésként megadták, hogy Oana szenátor ebben az ügyben,

mint szenátor és nem ügyvéd járt el, de még ha mint ügyvéd is szerepelt volna, a neki adott erdő olyan hatalmas értéket képvisel, amely nem áll arányban a végzett munkájával.

De ettől függetlenül is, a községi tanács nem idegenülhet el semmilyen köztulajdon, mint a jelen esetben megtörtént s arra kérte a közigazgatási táblát, hogy mindkét tanácsi határozatot semmisítse

meg. A közigazgatási tábla helyet adott ennek a felelősségteljesítésnek, amennyiben kimondotta, hogy

Radna község tanácsa a közigazgatási törvény rendelkezéseit átlépte,

mert a törvény a leghatározottabban tiltja a község javainak bármilyen címen való elidegenítését és azokat csak az államszámveteli törvény rendelkezései alapján felsőbb hatósági jóváhagyással nyilvános árverésen lehet értékesíteni. A közigazgatási táblának ez a határozata azt jelenti, hogy Oana szenátor ügyvédi honoráriumát most már nem természetben, hanem készpénzben fogja megkapni és ennek összege nem lehet nagyobb, mint amennyit az ügyvéd szabályszerűen igazolni tud.

Megkezdődött!!!

a „Singer” Bourue & Co. varrógép

himző tanfolyama!!

Strada Mareschal Foch 12.

Unitarius Kollégium. I. em.

Iratkozzék be minél előbb

HIREK

Az ELLENZÉK telefonszámai:

Szerkesztőség, kiadóhiv. 1109

Könyvosztály 1199

Nyomda 2923

A hölgy perel

Kis napihír közli a lapokban, hogy egy ismert művész lány perel. A fiatal hölgy a strandon labdázott, azoknak a hatalmas színes labdáknak egyikével, amelyeket reklámcélból különböző cégek bocsátanak a közönség rendelkezésére. Labdázás közben leest, homloka bőre felrepedt, úgyhogy azt néhány kapocs segítségével kellett egy orvosnak összetűznie. A peches labdázás következtében szenvedett sérülés és szépséghibája miatt a labdázó hölgy ötvenezer lej kártérítést követel a labdát ingyen osztogató cégtől.

Ennyi az egész. Kicsit hihetetlen s nagyon hollywoodi ízű történet. Amint mondani szokás: az embernek megáll az esze. Mert mi történik? Labdázás a strandon s játék közben baleset. Bármilyen labdával történt volna a dolog — hiszen nem a labda volt a fontos, hanem a labdázó szerencsétlen mozdulata — épp úgy leesett volna a művész lány s épp úgy felrepedt volna a homlokán a bőre. S erre bepereli a reklámlabdás céget, ötvenezer lej erejéig, mert, ugyáztik, ennyire becsüli azt a sebhelyet, ami végigszalad a homlokán s amely néhány hét múlva valószínűleg nem fog másnak látszani jelentéktelen karcólátnál.

Nem ismerjük a céget — nem itthon történt az eset — de ismerjük a művész lányt. Szép, szőke és fiatal. Még kedves is. Épp ezért bámulatos ez a gesztusa. Képzeli el, mi történe, ha hasonló balesetek után minden esetben per következne? A játékok közben perenként hasznavágódó és orrbetörő gyermekek szülei perelnék a játékgyártót, amely a rollert, görkorcsolyát vagy triciklit szállította az orrbetörő csemelének. A tenniszszórakozás közben történt inrándulások és csúrlóficamok miatt beperelnék a tenniszlabdákat vagy raketteket szállító sportüzletet. S képzeli el azt a téli perelést, amit a sűrűn potyogó és megsérülő szők indítanak a sűrűn készítő gyár ellen — mert ha a művész lányának igaz van — egyesgyedül az a gyár a felelős, amiért őt lezuhant, kitérte a lábukat, a karját, vagy felreped az arcukon a bőr. Szerencsére nem perelnék szők és sportolók és játszó gyermekek, mert ilyen ötlet még eddig egyesgyedül a művész lányának jutott eszébe. (M. L.)

Megszökött több veszedelmes fegyver Lengyelországban. A lengyelországi Rzeszov fegyverházából hétfőről kedde virradó éjszaka megszökött tizenegy fegyver, mindannyian gyilkossági, illetőleg rablógyilkossági miatt hosszú időre elítéltek. A fegyverek a börtön ruhahatárán keresztül szököttek meg s olyan ügyesen intézték menekülésüket, hogy az őrk csak néhány óra után fedezték fel a szökést. Mindaddig egyet sem sikerült letartóztatni a szökevények közül.

Meghalt a hágai nemzetközi döntőbíró egy tagja. Tegnap temették a néhány nap előtt elhunyt Hammarcksjöld bírót, a hágai nemzetközi állandó döntőbíró egyik tagját, aki egész a múlt évig jegyzője volt a döntőbírósnak. Hammarcksjöld svéd állampolgár volt és negyvennégy éves korában halt meg.

HIBAIGAZÍTÁS. Lapunk tegnapi számában „Ma délután 5 órakor temetik dr. Filep Gyulát” című híradásunkba sajnálatos hiba csuszott be. „Özvegét tegnap a kondoleálók nagy tömege kereste fel” helyett „Gyermekeit tegnap a kondoleálók nagy tömege kereste fel” értendő.

A nyári szüneti tanács beosztása a kolozsvári törvényszéken. Ma, július 15-én veszi kezdetét a bíróságok kéthónapos nyári szünideje. Ez idő alatt a négy törvényszéki szekciónál mindössze csak egy szüneti tanács fog működni. Az első július 15-étől augusztus 15-ig és ennek elnöke Filipescu Richard lesz, míg beosztott bírók Stefan Dragusanu és a most kinevezett Coza Vasile. Augusztus 15-től szeptember 15-ig a második szüneti tanács fog működni, amelynek elnöke Dunca Grigore tanácselnök lesz és szavazóbírók Linzmayer és Boca. A két szüneti tanácshoz ezenkívül két segédbíró is beosztanak és egy-egy vizsgálóbíró. A szüneti tanács hetenként mindössze két napon fog tárgyalni, még pedig egyszer büntügyekben és egyszer polgári perekben.

A TANK HALÁLA. Egy londoni lap szerint a francia hadsereg olyan fegyverrel rendelkezik, mely használhatatlanná teszi a féltelmes tankokat. Bombáról, helyesebben különös alakú kézigrántról van szó, mely szemre inkább hasonlít ártatlan házieszközkhöz. Mintha gramofonlemezről és levesestányérból tervezték volna, olyan, melyedését azonban irtózatosszerű robbanó anyag tölti ki. Ez a „tányér”, melyet kézzel hajítanak az előnyomuló tank utjába, francia katonai szakértők szerint a hernyókerekei féltelmes acél-szörnyetegek halálát jelenti.

A természetjárás apostola cím alatt rendezte Zaráy Jenő állami gimnáziumi tanár saját állá seprősi Czárán Gyulának, a természetjárás kutatójának és feltárójának életrajzát és munkálkodását. A több képpel illusztrált könyv abból az alkalmából készült el, hogy Erdély természetjárói folyó év augusztus 21—22-én ünneplik meg a kies fekvésű Menyházán Czárán születésének 90 éves fordulóját, melyen az életben lévő rokonok és leszármazottak is megjelennek. A szerző nemcsak ismert nevű íróember, hanem verbeli turista, évek óta élők az E. K. E. aradi Czárán osztályának. A könyvre, melynek ára 60 lej, előjegyzéseket elfogad Lefkóvits Jenő nyomdája (Arad, báró Neumann palota).

Halálozás. Osztatlan részvétellel, július 12-én délután helyezték örök nyugalomra Zilahon alsócsernátoni id. Czelli Lőrinc földművelő, Alsócsernátoni id. Czelli Lőrincet nyolcvannyolc éves korában, július 10-én éjszaka érte a halál. Az elhunyt igazgató-elnöke volt a Zilahi Takarékpénztár és Hitelbank Rt.-nak, a zilahai református egyháznak pedig főgondnoka. Halálát kiterjedt rokonsága mellett barátainak és ismerőseinek nagy sokasága gyászolja.

Utána halt a szakállának

Nem tudta túlélni szakálla elbontását a kaliforniai st.-questini fogház egyik lakója. A fogház új lakója nyugodtan és lengő szakállal érkezett meg a rabautomobilon s ugylátszik, nem is sejtette, hogy milyen vész fenyegeti. Annál nagyobb volt a meglepetése, amikor egyszerre csak betuszkolták a fogház borbélyához, hogy a fogház-szabályzat értelmében megnyírják. A rab örföngési rohamot kapott és így kiáltott:

— Isten haragja sújtja, aki hozzá mer nyúlni a szakállamhoz!

Fenyegetése ellenére megkötözték és belekényszerítették a borbélyszékbe. Abban a pillanatban, amikor a borbély az első belenyisszantotta volna dus szakállába, a rab holtan fordult le a székről. Szívszélhűdés érte.

Kik kaphatnak állást. A helyi munkáshelyező hivatal kimutatása szerint a következők nyelhetnek alkalmazást: 1 vaj és turókészítésben jártas szakember, 51 szabó, katonai egyenruhák készítéséhez, 40 varró, katonai egyenruhák készítéséhez, 1 kalapos, 1 cipőfűzőkészítőt, 3 vasöntő, 14 vasestergályos, 1 buffékezelő (luxus-falatőző), 1 ellárusító (falatozóba), 1 ellárusító (csomakekereskedésbe), 1 műhelyvezető (kifejlesztő (román), 1 könyvkötő Kolozsváron; 2 román precíziós lakatos a nagyszebeni katonai arsenálba; 1 hölgyfodrász Bucurestiben.

5 SZÓ ÉS 1 DÁTUM:

Ujságírók
kertjének ünnepélye
Református Kollégiumban

JULIUS
24
SZOMBAT

ÖT EMBER MEGHALT EGY FRANCIA-ORSZÁGI GÉPKOCSISZERENCSETLENSÉG-NÉL. Marcellen en Villettel közelében a nyílt országúton tegnap reggel összeütközött két teljes sebességgel haladó gépkocsi. Az összeütközés következtében mindkét motor felrobbant és az így támadt tűz elhamvasztotta a kocsikat. Öt utas széná égett a szerencsétlenségénél, másik hat súlyos égési sebeket szenvedett.

Magyarország Abessziniába szállít. A „Pester Lloyd” közlése szerint a néhány hónapja előtt alakult „Magyar-abesszin társaság” megkezdte kereskedelmi tevékenységét. Legutóbb létrejött római megállapodás eredményeként a társaság szerződést kötött, melynek megfelelően Magyarországról 12 vagon szeszt szállít Abessziniába. Ezidőszent tárgyalások folynak Magyarországról Kelet-Afrika irányuló újabb szállítmányokra vonatkozó szerződések kötése érdekében.

Minden szovjetorosz köteles szolgálni a Csekat. Mióta a szovjetorosz népbiztos, az URSS egész területén szétörpítette a „Mind a szovjetorosz állampolgár köteles szolgálni a Csekat” tartalmú felhívást, a GPU szervei nap-nap után a névtelen feljelentő levelek ezret kapják. Ezek nyomán előreláthatólag újabb tömeges letartóztatások következhetnek be, különösen a nyugati vidékeken, ahol az elégedetlenség legerősebb.

RÓZSATERMÉS BULGÁRIÁBAN. Szófiából érkező hír szerint az idei rózsatermés Bulgáriában meghaladja a 11,300,000 kilogramot. Ebben a hatalmas virágtömegben vegyesen voltak fehér és piros rózsák és az egészből 3000 kilogram rózsaszalagot állítottak elő.

Négy új kolozsvári törvényszéki bíró kinevezése és esküdtétele. Szerdán délelőtti négy új törvényszéki bíró tett esküt a kolozsvári törvényszéken Decusare elnök és a bírói kar jelenlétében. Az ujonnan kinevezett törvényszéki bírók a következők: Constantin Vulpescu, Coza Vasile, Grigore Denicej és Matei Nicolae. Vulpescu Constantin előzetesen Putnán teljesített szolgálatot mint ügyész, Coza Vasile a kolozsvári városi járásbírósnál, Grigore Denicej a kolozsvári vidéki járásbírósnál, míg Matei Nicolae ugyancsak a kolozsvári városi járásbírósnál. Az esküdtétel után a négy új törvényszéki bíró Decusare elnök üdvözölte, majd Ciugudeanu ügyész, míg az ügyvédi kar nevében dr. Dragomir kamarai dékan kívánt sok szerencsét az új bírónak.

VIDÁM SOROK

1.

Egy amerikai akit berugásért pénzbüntetésre ítélték, kifizette a büntetést és nyugtát kért róla. A nyugtát azonban nem kapta meg. — Birdo ur — monda erre a békabírónak. — Gondoljon a tulvilágra. Az utolsó ítéletnél meg fogják tőlem kérdezni: John Smith, részegeskedtél-e? Mint igaz ember, azt fogom válaszolni, hogy igen, de hozzáfűztem azt is, hogy megfizettem érte a büntetést. Hol a nyugta? fogják ezután kérdezni tőlem. Mit gondolsz, bíró ur, hogy hajlandó vagyok-e én akkor még azzal tölteni az időmet, hogy lemenjek a pokolba és megkeressem ott őt és az átkozott jegyzőjét, aki nem akarja most a nyugtát kitélteni?

II.

Anny kisasszony, aki nem akarta eddig kérését meghallgatni, táviratot kap: — Megnyertem a főnagyménnyel, akar-e hozzám jönni? Távirati válasz, tíz szó fizetve. A válasz következőképpen szól: — Igen, igen, igen, igen, igen, igen, igen, igen, igen, Anny.

Fáradt vagy

Egy pár csepp valódi
„Diana” sósbors
azonnal felfrissít!

MAROSMEGYEI OLVASÓINK FIGYEL-MÉBE! Marosmegyei előfizetőink és olvasóink tudomására hozzuk, hogy lapunk marosvásárhelyi tudósítását Zsibói Béla, szerkesztőségünk eddigi belső munkatársa vette át. Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy esetleges kívánságaikkal hozzá forduljanak.

Miért kéri előre a városi vízmű a víz- és csatornázási díjak tíz százalékát. A városi vízmű vezetősége közli a közönséggel, hogy az évi víz- és csatornázási díjak 10 százalékát a szabályrendeletnek a közigazgatási törvény 232-ik szakaszának megfelelően módosított 41-ik szakasza alapján a következő okok miatt kéri és szedi be előre: a víz- és csatornázási díjakat eddig előre szedték, míg most, a fenti rendelkezések értelmében utólag szedik be őket; a vízmű így minden egyes fogyasztóval szemben hitelezői helyzetbe kerül, legalább is egyhónapi díj összegig s követelésének biztosítására szedi be előre az évi díj 10 százalékát, mely összeg, mint előzetes letét szerepel, hogy szükség esetén biztosítsa a fogyasztó egyéni hitelt a fenti időre. A fogyasztó tehát ezzel az előleggel csak a vízműnek vele szembeni követelését biztosítja s az általa befizetett összeg semmi körülmények között nem szolgál bármilyen természetű más veszteségek fedezetül. Az előre befizetett biztosítékot a vízmű minden esetben visszafizeti, mielőtt közhé és a fogyasztó között a jogi kapcsolatot megszüntik.

JÓ TANÁCS.

— Ugy mulatnék szabadtéren!
Nincs egy jó tanácsa kérem?
— Mondok egyet, ez helyt áll is:
Ujságíró-juhát!

Augusztusban két japán hadihajó meglátogatja a Constanta-i kikötőt. A román tengerészeti hatóságokhoz értesítés érkezett, mely közli, hogy augusztus közepén a japán haditengerészet két hajója felkeresi a Constanta-i kikötőt. Egy cirkálóról és egy iskolahajóról van szó, melyek fedélzetén egy tengerész, 43 tiszt és 280 allászt végez tanulmányokat az európai vizeken. A hajóknak a kikötőbe érkezése után magasan japán tisztek egy kiöltöztetése Bucurest-be utazik, ahol az uralkodó kihallgatásán fogadják őket.

Százötvenmillió lírát fordít Olaszország keletafrikai gyarmatainak légi felfegyverzésére. Olaszország nagy lendülettel végzi keletafrikai gyarmatainak felszerelését. A római kormány legutóbb 150,000,000 líra hitelt szavazott meg és bocsátott a légügyi minisztérium rendelkezésére. Ezt a hatalmas összeget Líbia, Abesszínia, Eritrea és Olasz-Szomalí légi haderejének fejlesztésére fordítják.

Hírek Kisküküllőmegyéből. Ioan Giurgiu Radnót községi lakos éjszaka idején betört Domsa Mihály gazdálkodó pincéjébe, ahonnan több liter pálinkát lopott. Az itallal barátságos társaságban nagy mulatást csapott. A károsult feljelentésére a csendőrk letartóztatták és megindították ellene az eljárást. — Az erzsébvárosi törvényszék kétezer lej pénzbüntetésre ítélte Tőkés Józsefet, aki annak idején botrányt csapott a kerelőszentpáli pályaudvaron, bezuhalt a váróterem ablakát és szidalmakkal illette a forgalmi tisztviselőt, aki megfékezésére sietett.

LEVÉLPAPIROK egyszerűítő a legvalóságosabb kivétel legelőszobában az ELLENZÉK könyvosztályában, Cluj, Plata Unirii.

Kovács Imre: A néma forradalom

a legújabb szenzáció. Ilyes Puszták népe (112 lej), Szabó Tardis helyzet (92 lej), Féja: Viharok (fűzve 139 lej), köteve 165), Erdei: Futóhomok (fűzve 139, köteve 165), Kovács: Néma forradalom (fűzve 119 lej, köteve 158). — Postán utánvétellel küldi Lepage, Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

MI VAN MA?

JULIUS
15

Csütörtök

Református: Henrik.
Katolikus: Henrik.
Görögkeleti: Cirio, Jul.
Evangelikus: Hedda.
Izraelita: Av 7.

KÖNYVTÁRAK, MUZEUMOK, STB.

Régiségtani muzeum és Cioflee-képtár: Nyitva délelőtt 9—13, délután 16—18.
Egyetemi könyvtár: Nyitva

d. e. 8—13, d. u. 15—20.
Népkönyvtár: Nyitva d. u. 15—20 (vasárnap is).
Botanikus kert: Nyitva 7—19 (vasárnap is).

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

Capitol: Csókos órák.
Davila: Oasia Diva.
Edison: Cigányok. (Stan és Bran.) Szentivánéji álom, Híradó.

Munkás: Hajótörötték. Szeress örökké. Journal.
Opera: A kettős kémiroda.
Royal: A villágító ember.
Halálbrigád.
Select: A szerelmes város.
Urania: Éreltségi.

SZÍNHÁZ:

Békffy László vidám estje.

SZOLGÁLTATÓK GYÓGYSZERTÁRAK

Lukács utód. Str. Memorandului 2., telefon 20—78, dr. Olaru. Str. Regina Maria 9., Minerva, Popa Ioan, Călea Regele Ferdinand 28., telefon 21—54, dr. Rusu, Str. Cipariu 1.

DÉSI-JAGAMOS LILI

TALÁLKOZÓ

Babrálgatott órájának huzójával, mielőtt zsebébe csuszattatta. Szokása volt, mintahogy az is szokásává lett idővel, hogy mielőtt megnézte volna óráján a pontos időt, előbb füléhez vitte. Apró kis szokások, mozdulatok idegződnek az emberbe.

— A reggelit fiam, a reggelit.

— O, hat, hová sietsz?

— Elkések fiam, a reggelit.

Gyorsan megitta a kávéját. Megesőkolta felesége ráncos arcát és megcsipegette.

— Ugyan, vén bolondja — korholta az asszony és hitetlenkedve nézett utána. Doldogva jött-ment, bujkáló fénnel szemében. Ráncos arca mosolyra húzódott. Egy kis torz mosolyra, mert az idő nem szépit. Nyomot hagy a testen s nyomot a lelken is.

*

— Egy szivarát, kisasszony, szép világot — reszkető ujjakkal kotorázta elő a pénzt.

Rágyujtott. Lassan, módosan szippantott, balkezevel kivette az égő szivart szájából s elfújta a jobbjaival tartott gyufát.

Nézegette a szivart hosszukás testét, meg volt elégedve az étellel. A szivar jól füstölt, jól szelelt.

— Ha az asszony látná — ötlött eszébe. — Csapna egy kis patáliát. Huncutkás mosollyal ment tovább.

Az asszony sohasem szerette a füstöt. Pörölgött mindig. Veszekedni is eleget veszekedett eleinte, nemcsak a ronda füstért, ahogy az asszony mondotta. Ugy általában veszekedtek. Később össze szoktak, egymáshoz törte őket az idő. — Ha az első évet kibírjátok, kibírjátok a többi is — mondogatta az apósa. Ugy is lett.

Befordult az első sarkon. Milyen jól ismerte ezt az utcát, minden házával, minden macskafejű kövével együtt. Mindjárt az elején jobbra tér egy keskeny utca: ott lakott fiatalember korába, ott ni, abban a házban. Szembe vele egy szép asszony ablaka nyílt, ismerte minden kis rovasát-kopását a festett ablakfának. Szép idők voltak. Kihúzta magát, mikor előtte tova haladt Tiszteletből az emlékekért s az álmokért, melyek tova szállottak, mint az elszáradt évek s mint most a szivar füstje. A tiltott szivar!

— Egy kis érelmeszesedés, vérnyomás, hust keveset, bört, cigarettát semmit — mondotta az orvos.

— Ah — legyintett akkor — s tovább szivarozott.

— Vagy élünk, vagy nem élünk. — Fel sem vette az orvosi tilalmat. Eljárt továbbra is esténként borozgatni — beszélgetni a többiekkel. De a „többiek” egyre kevesebben lettek, egyik meghalt, másik kimaradt, mert „nem bírja már a szívet”.

Ő sem érezte jól magát, éjszakánként egyre kevesebbet aludt, szédült s vörös karikák táncoltak szemei előtt.

Elment egy másik orvoshoz. Szórol-szóra ugyanazt mondotta az is. Azóta „megjavult”.

Csak ne lett volna annyi szabad ideje. A szabadság néha teher, nagyobb teher a rabnál. Aki megszokja a percre beosztott időt, nehezen van már meg nélküle.

Ülmi egész nap, vagy járkálni életlenül, üres kezekkel. Hiányoztak az órára készülékek, az órák, a javítani való füzetek, amit az ostoba „kölkök” tele írkáltak ostobaságokkal. S hiába hiányoztak már lassan muló hosszú évek óta a hiány után felszakadt üresség még ma is oly mély volt, mint az első években.

Aztán a könyvek. Most is olvasgatott, de már nem annyit, mint régebben. Most inkább folyóiratokat, újságokat. A politikát átfutva, kevés érdeklődéssel. Hogy mi történik a világon?! — Istenem, annyi minden történik, de van-e valami értelme mindennek?! — Az uszó versenyekeket is csak az élvezi igazán, ki uszni tud.

Néha el-ellátogat az öreg gimnáziumba. Itt sem volt már sok keresni valója. Az ő korosztálya már nyugalomba vonult. Új tanárok voltak s csendes mindenben igazgatással bántak vele. Ez bántotta. Szerette volna, ha ellent mondanak, hogy vitázhasson, hogy példákat hozhasson fel és érveket.

— De kérem, éppen egy órán történt meg vele — szeretne volna kezdeni s folytatni mindaddig, míg valaki kicsit — hive. Azt nem mondja: lehetséges. S akkor tovább a példák, tovább az érvekkel, míg a lehetségesből tény lesz.

Egy kis megbántottsággal ment el mindig a gimnáziumból, de újra-újra mégis visszament. Valami huzta oda, talán az elmúlt

évek. Félve ment mindig újra-újra. Félve, ha valaki megkérdezné, mit keres ott, nem tudna válaszolni. Diákjait régen szétszórta az élet, nem várta senki, hát akkor mégis miért?!

Most mégis úgy érezte, hogy várják, várja az iskola, az osztály a padok s a régi diákok.

Az utolsó sarkon tért be. Látszott az épület már, hol harminc diákja várja félévészados találkozóra. Várják a tanár urat, ülnek a padokban s mikor nyílik az ajtó, felállva üdvözlők, ő be megy, int, hogy tessék leülni. Mint régen. Talán nem is volt igaz az a pár év azóta.

Minél közelebb ért az iskolához, annál egyenesebb lett a dereka, léptej annál ruganyosabbak.

*

— Isten hozta, tanár ur — fogadták egy páran, alig tíz-tizenketten a harminc közül.

— Van szerencsém — mondotta halkán. Megállott az ajtóban, nézte a régi kedves szobát, az öreg televésett padokat. Nézte az öreg fiukat, a dereshajú, kenyérérő küzdő régi „kölyköket”.

— Hogy van, kedves tanár ur? — kérdezték s körül fogták.

— Öregem, gyengén.

— Ugyan-ugyan. Semmit sem változott, túl él mindnyájunkat.

— Nehezen fiuk — mondotta ki s megdöbbszent a szótól.

*

Kilépett az öreg kapun. Lassan lépegetett, botjára támaszkodva.

A sarokról nem nézett vissza s a régi, keskeny utcánál nem húzta ki magát.

Minek? A régi szép asszony már porladozik régen, a kis ablakot más nyitogattja, más néz ki rajta. És minek ápolni az illúziót. A

az ön
éléskamrájából
sohase
hiányozzék
a „SPHINX”
ételolaj.

SPHINX
EZ A
MÁRKÁ BIZTOSÍTÉKA A
MINDENKORI ELSŐRENDÜ MINŐSÉGNEK

kölykök is rokkantjai már az életnek, hát ő mént álmodja vissza a multat, Miért áltatja magát?!

A trafiknál megállott, egy kis daccal lépett be:

— Egy saktulával abból a szivarból kisasszony.

— Hát még ezt sem — hajtogatta egész uton hazafelé és szidta a szivart, mert rossz szul szelelt.

Kétezer ember meg akarta lincselni a kaliforniai hármás gyermekgyilkosság ártatlan gyanúsítottjait

HOLLYWOOD, július hó.

Néhány nappal ezelőtt a kaliforniai Inglewood városka mellett hegyszakadékokban három gyermek összeroncsolt holttestét találták meg. Két nyolcéves és egy hétéves gyermeket ölt meg a bestiális gyilkos, akinek kilétére a legerélyesebb nyomozás sem derítette eddig ki.

Melba Everett, Madeline Everett — két testvér — és Marjorie Stephens előkelő ingelewoodi szülők gyermekei voltak. Tragikus haláluk szörnyű hatással volt nemcsak a szülőkre és barátokra, hanem az egész városkára. A hangulatot még súlyosbította az, hogy a gyilkost a rendőrség nem találta. Egyre-másra fogták le a gyanúsítottakat, néhány órai fogság után azonnal mindegyikről kiderült, hogy ártatlan, nincsen semmi szerepe a gyermekek meggyilkolásában.

Annyit megállapítottak, hogy a három gyermeket egy férfi hurcolta el, aki magát „Eddie tengerésznek” nevezte. A meggyilkolt gyermekek játszópajtásai látták, amint a „tengerész bácsi” kézenfogva elvezette a három gyermeket, hogy „nyulvadászatra” vigye őket.

Mánap találták meg a gyermekek összeroncsolt holttestét.

Tegnap ismét elfogott az ingelewoodi rend-

őrség két gyanúsítottat, kikről azonban ugyalszik szintén kiderülni, hogy ártatlanok. A kis kaliforniai városka közvéleménye azonban már türelmetlenségében nagyon izgatos volt.

— A gyilkost akarjuk, a gyilkost akarjuk! — ezzel a jelszóval 2000, tulnyomórészt nőkből álló csapat vonult a fogház elé, betört a fogházudvarra és meg akarta lincselni a két gyanúsítottat.

— Elevenen kell elégetni a bestiális gyilkost! — kiáltották magukból kilkelve mind a kétezer. A nők esernyőkkel, a férfiak botokkal hadonásztak és mindenáron be akartak jutni a két gyanúsított cellájába, hogy meglincselhessék őket. A heizet rendkívül fenyegető volt. A fogház személyzete értesítette a fogházigazgatót, aki ordítva igyekezett a feldühödött tömeget hanggal tulszárnyalni.

— Értsétek meg, — kiabálta — ezek az emberek ártatlanok! Nem ezek gyilkolták meg a gyermekeket!..

Csak órák multával tudták a fogházudvart kiüríteni. A kétezer felizgatott ember sem szép szónak, se erőszaknak nem akart engedni és főleg a nők hangoztatták, hogy addig nem mennek el, amíg meg nem lincselték a gyilkost.

Uj könyvek

MAY REEVES: CHARLIE CHAPLIN MAGÁNÉLETÉBŐL. Chaplin magánélete, ahogy a hozzá legközelebb állott asszonyok egyike, a művész néhány évvel ezelőtt európai utjának partnere, May Reeves látta és elfogulatlan nyíltsággal elmeséli (illetve elmesélteti Clair Goll írónővel) nagyviági, szerelmi, színészi élményei, fejlődő és végül bántó disszonanciában kicsendülő szerelmüknek érdekes története, a háttérü szolgáló, színesen leírt környezetet és a benne szereplő hírességek, a welszi herceg, a párizsi herceg, Saljapin, Chevallier, Menjou, Citroen, stb. mind olyan hangos szóval kínálja a szenzációt, hogy az írónak minden művészi tapintatára és izléses mérséklésére szüksége van, hogy a könyve számára az „iro-

dalom” minősítést megmentse. A Chaplin-memoár íróőnének ez az ambíciója fényesen sikerült: a szenzációból emberileg érdekes, lekötő olvasmányt csinált. Füzve 92 lej, kötve 125 lej minden könyvkereskedésben. Kérje a Renaissance-könyvek teljes jegyzékét.

GUY DE POURTALES: A ZONGORA POÉTÁJA. CHOPIN ÉLETREGÉNYE. A kitűnő tollú Pourtalés könyvének címeben Chopint, a költőt aposztrofálja, felejtetve, hogy a nagy muzsikusi életregényében és alkotásában más és többet lát, mint a szak tudós szemüvegén keresztül látni szokás. Megrajzolja hősnéke társadalmi és kulturális környezetét, beállítja őt a kor távlatába, rávilágít a szellemi áramlatokra, amelyek fejlődését befolyásolták, de legelsősorban azt

mutatja meg, ami a lengyel zenei lángész sorában és művészetében a lényeg: a szomorúságot és a magányosságot. Chopin költő volt, mert szenvedett és szenvedett, mert költő volt. Ezzel az egyszerű, de sokatmondó tanulással gazdagabban teszi le az olvasó Pourtalés mesteri Chopin-kötetét, Lányi Viktor kitűnő fordításában, Renaissance kiadó bibliofil sorozatában. Füzve 129 lej, kötve 158 lej minden könyvkereskedésben. Kérje a Renaissance-könyvek teljes jegyzékét.

BOZZAY MARGIT: KENYÉR ÉS SZERLEM. Bozzay Margit az asszonyok közkedvelt írója Kenyér és szerelem című új regényében olyan problémákat boncol és tár a maguk megdöbbszentő valóságában az olvasó elé, amelyekhez asszonyiró még nem igen mert nyulni eddig s amelyeknek tárgyalása és feltárása éppen ezért nagyon is szükséges volt. Alakjain érezni lehet, hogy nem kitalált alakok, mind itt járnak, éreznek, közöttünk és körülöttünk és örömeik, bánataik, harcaik és problémáik valamennyiünk örömei bánatai és problémái. A könyv a munka és a szerelem himnusza. A tegnapi málvá lett asszony regénye, aki a vidéki uri életből, a zátonyra futott házasságból indul neki az ismeretlen nagyvárosnak, az ismeretlen életnek, hogy kenyeret keressen és régi élete romjaiból új életet építsen. A „Kenyér és szerelem” ára ugyanaz, mint a „Tizenöt éves feleség”-é, 145 lej minden könyvkereskedésben. Kérjen Athenaeum új donságyjegyzékét.

Békésy Sándor: Hivatások Életpályák. Gyakorlati pályavezető. Mindig hasznosak voltak azok a könyvek, amelyek a tájékoztatlan közönségnek utmutatást nyújtottak a pályaválasztás nagy problémájánál. Érthető is, mert alig ismeri vadak az előfeltételeket, amelyeket az egyes pályáknál megkivánnak. Békésynek ez a könyve ennél az ismeretnél is többet nyújt. Nemcsak arról tájékoztatja a vásárlót, hogy milyen okmányokra van szüksége, ha valamely állásra akarja pályázatát benyújtani, hanem statisztikai adatokat közöl arról, hogy egy-egy pályán hán yember talál elhelyezkedést. Másik nagy előnye, hogy nemcsak a tanuló ifjuság, pályaválasztási kérdéseivel foglalkozik, hanem azok számára is megbecsülhetetlen, akik mostani hivatásukat egy másikkal szeretnék felcserélni. Békésy: Hivatások. Életpályák. Gyakorlati pályavezető című könyv ára 79 lej minden könyvkereskedésben.

LEVÉLPAPIROK egyszerűtől a legtekosabb kivitelig legolcsóbban az Ellenkönyvostállyában, Cluj, Piata Unirii.

IPAROSOK LAPJA

Szerkesztők: DR. VERESS ENDRE és MÁTRAI JÁNOS.

Még egy szindikátust alakítottak a kolozsvári borbélyok

CLUJ-KOLOZSVÁR, július hó.
A kolozsvári borbélyiparosok félévvel ezelőtt Horváth Antal elnöke alatt már alakítottak szindikátust, amely városunk fodrásziparosait majdnem kivétel nélkül magába foglalja. Most aztán Plesa elnök elnöke alatt egy másik szindikátus is megalakult. Ennek a „Cluji Fodrász, Bobély, Hölgyfodrász, Masszírozó, pedikűröző, Manikűröző és Parókakészítő Mesterek Szindikátusa” a címe. Jogi személyiségét 320—1937. szám alatt megszerezte. A szindikátus július 9-én tartott ülésén elhatározta, hogy a vidéki fodrászokat is felveszik tagjaik közé, hogy ezzel is erősítsék a szakmai érdekképviselőket erejét. A szindikátus éppen ezért felhívja a szakmába tartozó iparosokat, hogy felvételükre jelentkezzenek.

Ötszobás

acélházat kívánatra készen „házhöz szállít” az amerikai gyár

A modern technika legújabb csodája

NEWYORK, július hó.
Néhány héttel ezelőtt Illinois állam egyik gyárvárosában, Perióban kitarult az R. G. Le Tour vasszerkezeti gyár szélesre méretezett kapuja és — egy ötszobakonyhás ház gördült ki rajta. Traktor vontatta a házat, amelyben már vígan laktak. A háziasszony az ebédet főzte a konyhában, a gyerekek a csukott verandán játszottak, míg a nappaliban a férj nyugodtan olvasta a reggeli újságot.

Husz percnyi utazás után a ház kiért a városból és megállt egy üres telek előtt. Az utasok, illetve a lakók kiszálltak, a traktor emelődarujá belekapaszkodott a háztető vasgerendázatába, illetve négy hatalmas horogba, az építmény a levegőbe emelkedett, hogy aztán megpihenjen az előre elkészített alapon. Bekapcsoltak néhány drótot, összekötötték néhány csövet és teljesen készen olyan ház állt a telken, amilyent nem is olyan régen hat hónapig épített hatféle mesterember.

A ház acélból készült. Acél az ajtó, az ablak, a villamos fűtőkészülék, acél a hűtőkészülék, ami nyáron „mosott” és hűtött levegővel látja el a szobákat és mind ennek az ára mindössze 6200 dollár.

De már 3500 dollárért is lehet ilyen házat kapni, de ennyire csak két szobakonyhát adnak, fürdőszobával. Ebben a már felsoroltakon kívül benne van a villamos vízmelegítő és a garázs is. Kívánatra butort is adnak, illetve a gyár raktárában kiválaszthatja a különböző stílusú s a ház arányaihoz méretezett bútorokat. Az árak egyelőre ideiglenesek. Kiszámították, hogy tömegprodukció esetén a kétszobakonyhás házat már 2000 dollárért is házhoz szállíthatják.

A házat légmentesen összeforrasztják. A padlón kezdik, a tetőn folytatják és csak aztán jönnek a falak. Tető és mennyezet között 15 centiméternyi üres terület marad, amit szigetelő anyaggal töltenek ki. Ugyanigy a falakba építik a ház „ereit”, a drótokat és csöveket.

Az ilyen „prefabricated” házakkal már régen kísérleteznek Amerikában. Két évvel ezelőtt a Mnasville Company „dobott piacra” egy háztípust, amelynek falait és tetőjét előre elkészítették a gyárban és teherautókon szállították a telekre. Ez az első eset, amikor a házat teljes egészében elkészítik a gyárban és házhoz szállítják.

FÉNYKÉPALBUMOK nagyon szép kiállításban, hatalmas választékban már 120 lejtől kezdve kaphatók az ELLENZÉK könyvtárában, Cluj, Piata Unirii.

A kisipar minden sérelmét tárgyalja a Kisiparos Liga központjának kongresszusa

A Kisiparos Liga Galati központja július 25. és 26-án tartja az évi rendes közgyűlést és ezt az alkalmat egyben felhasználja, hogy az ország közvéleménye és az ország vezetői elé tárja a kisiparosság általános szakmai és gazdasági sérelmeit és egyben kérje azok orvoslását. A nagygyűlésen képviseltetni fogja magát az ország 42 nagyvárosának iparostársadalma, az ország minden részének iparosságát szóvá tegye és egyben, hogy az ország iparosságának szervezeti egységét kellőképpen demonstrálja. A nagygyűlés a megvitatandó kérdések számára és súlyosságára tekintettel, a terv szerint két napig fog tartani. Az eddig összeállított napirend szerint az évi rendes közgyűlés szokásos programjain kívül a következő kérdések kerülnek megvitatásra és határozathozatal alá: az 1936-os szakmai képzésről és az ipar gyakorlatáról szóló törvény hiányai és hibái, gyakorlati végrehajtásának nehézségei; az iparosság betegségyógyító sérelmei; az anyagárak drágulása, ennek okai és az ezzel kapcsolatos teendő megvitatása; az iparosság közterheinek aránytalansága. Ezeket a problémákat kívül a nagygyűlés napirendjén szerepel a borbélymesterek országos akciója, amit a vasárnapi munkaszüneti rendszer ellen óhajtanak megindítani. Hogy ez az akció az ország minden borbélymestere óhaját fejezze ki, a központ fiókjain keresztül külön meghívót küldött az ország területén levő minden borbélyszindikátus vezetőségének azzal a kérelemmel, hogy a nagygyűlésen minden szindikátus, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e a Kisiparos Ligának, vágy se, a megindítandó akció sikere érdekében okvetlenül képviseltesse magát. A nagygyűlésen szívesen lát a vezetőség minden iparost és kész mindenkinek előmozdítani a nagygyűlésen való megjelenést: gondoskodik a megfelelő elhelyezésről, ha a jövetelét kellő időben bejelenti és ennek az érdekében a nagygyűlés határnapját is olyan napokra tűzte ki, amikor a vasúti költségek a nagy távolság dacára is, minimálisak. Ugyanis július 18-tól augusztus 18-ig tart a Galati-hónap, amikor a vasut a Galati-ba utazóknak 50 százalékos kedvezményt nyújt, de ha szombat reggel indul utnak és következő hétfőn este indul visszafelé, a kedvezmény 75 százalékos.

A nagyváradai építőiparosok maguk közül eltávolítják a kontárokat

A nagyváradai Építőiparos Szövetség új ügyviteli szabályzatot készített, amelyet a közgyűlés is jóváhagyott. Ez az ügyviteli szabály biztosítja minden építőiparos vállalkozó és minden építőiparos erkölcsi és anyagi színvonalának emelését és anyagi jólétének biztosítását. Az ügyviteli szabály biztosítja továbbá azt, hogy a szövetség tagjai szilárd, összecsapott munkát nem végeznek és az előállítandó tárgytól a kellő minőségi és mennyiségi munkát nem fogják elvonni,

mert a szövetség tagjai az iparosok belső fegyelmé alatt fognak állani. A becsülést érdemlő munkával pedig az iparos is becsülést fog szerezni munkájával a megrendelő előtt. Biztosítja ez a szabályzat azt is, hogy az iparos meg fogja kapni a munkájáért azt az árat, amelyet a munkája megér és ezen felül existenciáját is biztosítani fogja, meg fogja szüntetni a kontárkodást és a tisztességtelen versenyt is. *Miután az Építő-*

iparosok Szövetségének csak az lehet a tagja, aki aláveti magát a szabályzat feltételeinek a szövetség kiküszöbölő ezáltal tagjai közül mindazokat, akik lerombolják az árakat és ártnak a közérdeknek.

A nagyváradai Építőiparos Szövetség nagy buzgalommal működik, így a közelmúltban elhatározta azt, hogy tagjaik kicserélék egymásközt használt építőanyagjaikat. Igen gyakran fordul elő ugyanis, hogy bontási, vagy alakítási munkálatokkal kapcsolatban olyan anyagok kerülnek ki, amiket az illető fővállalkozó, vagy iparos nem tud megfelelően értékesíteni, pedig ezeknek az anyagoknak értéke rendszerint be van kalkulálva a ma még nagyon lenyomott egységárakba. Néha használni lehetne ezeket az anyagokat, de az illető építőiparos nem tudja, hogy hol keresse. Ezen a helyzeten segít most a szövetség, amely felhívta tagjait, jelentsék be, milyen használt anyagokat tudnak átadni, vagy felhasználni.

A brassói kisipar fejlődése és hanyatlása a válság éveiben

Az iparilag és kereskedelmileg nagy fejlődésnek indult Brassóban, melynek lakossága az utolsó békeévek óta 35 ezerről több, mint 60 ezerre emelkedett (a legutolsó hivatalos statisztikai jelentés szerint 1937 január havában a valószínű lakosság 60.694 volt) a kisipar 1930-ig, vagyis a pénzválság teljessé válásának időpontjáig fejlődést mutat.

Míg 1926-ban 1410 nyilvántartott mester 1111 segédet és 1587 tanoncot tartott, 1930-ban 1591 mester 1632 segéddel és 1631 tanonccal dolgozott. Eszerint a mesterek száma 21.4 százalékkal, a segédek száma 31.9 százalékkal, a tanoncoké pedig 2.8 százalékkal növekedett.

Ezzel szemben 1933-ban a mesterek száma 1555-re esett, a segédeké viszont

1206-ra, a tanoncoké pedig 836-ra csökkent. Vagyis a mesterek száma 3 év alatt 3.3, segédeké 26.4, a tanoncoké pedig 48.8 százalékkal esett vissza.

Az utánpótlás szempontjából aggasztó tünet, hogy a tanoncok száma e három év alatt csaknem a felére apadt. Egyébként, mint láthattuk, már az 1926—30. évek közti fejlődés időszakában is a mesterek számának 21.4 és a segédekének 31.9 százalékos emelkedésével szemben a tanoncok száma mindössze csak 2.4 százalékkal emelkedett. A mesterek tudvalegőleg a fejlődés éveiben is inkább segédekkel dolgoztak, hogy a fejlődő város növekvő számú megrendeléseit kielégítsék, tanoncot csak korlátozott számban szerződtettek.

Ha arra gondolunk, hogy átlag a kis-

ipar látja el legképzettebb tanoncokkal a gyárüzemeket is, annál súlyosabban esik lathat a tanoncutánpótlás e nagymérvű csökkenése.

Szemléltetően mutatják a hanyatlás mértékét a gazdasági válság következtében Brassó város hajdani ipartestületének 1928. és 1931. évi jelentésének egybevetett adatai.

Új iparendélyt váltott 1928-ban 198, 1931-ben 165 mster.

Iparendélyéről lemondott 1928-ban 95, 1931-ben 221 mester.

Bejelentett segédek száma 1928-ban 1687, 1931-ben 1465.

Lejelentett segédek száma 1928-ban 1502, 1931-ben 1686.

Új tanoncszerződések száma 1928-ban 777, 1931-ben 344.

Érdekes az ujan szerződött tanoncok iskolavégzettség, illetve életkor szerint való megoszlása is ezekben az években.

Tanoncok száma 4 elemi osztály végzettséggel 1928-ban 291, 1931-ben 98.

Tanoncok száma 4—7 elemi osztály végzettséggel 1928-ban 390, 1931-ben 190. Középiskolás végzettséggel 1928-ban 96, 1931-ben 56.

Látható, hogy a mesterek utóbb az inasok szerződésénél előnyben részesítették a nagyobbakat és képzetebbeket, akik tanulékonyabbak és használhatóbbak voltak.

Marosvásárhelyen is megkezdődött az iparosok vagyoni helyzetének összeírása

Tg-Mures-Marosvásárhely, július hó.
A marosvásárhelyi munkakamrához is megérkeztek a munkások, munkaadók és magántisztviselők vagyoni állapotának összeírására vonatkozó statisztikai kérdőívek. A kérdőívek felölelik a munkaviszonyokra, jövedelmre, üzemi költségekre, adóra, egyéni és családi állapotokra, stb. vonatkozó összes kérdéseket. A kimutatás célja az, hogy megállapítsák az ország, illetve a megye iparos és magántisztviselői társadalmának helyzetét. A kérdőívek kiosztása folyamatban van.

Augusztus 15-én kezdi meg működését a Kisipari Hitelintézet

BUCURESTI, július hó.

A válsággal küzdő kisiparosok, főleg pedig román kisiparosok felsegélyezése érdekében, mint ismeretes, Bucurestiben Kisiparos Hitelintézetet állítottak fel, amelynek az a rendeltetése, hogy a kisipari érdekképviselők és szövetkezetek útján a kisiparosokat kedvező kamatozású és hosszulejáratú kölcsönökkel ellássa. Bár ez az intézmény még a tavasszal megalakult, működését még nem kezdte meg s ezért a kisiparosok érdeklődtek aziránt, hogy áldásos működését mikor fogja megkezdeni. Felkeresték ezért Alexandrescu miniszteri munkaügyi államtitkárt, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy a pénzüntézet augusztus 15-én kezdi meg működését s az addig beérkező kérvények alapján a kölcsönök folyósítását is.

Az államtitkár kijelentette, hogy a Banca Nationala a Munkásbiztosító Pénztár, valamint az Iparhitelintézet felhívást kaptak arra, hogy kezdjék meg az első részvényjegyzéseket. Ezután az egész ország területén, de különösen erdélyi városokban megalakítják az iparosszövetkezeteket, hogy a törvénynek megfelelően járassanak el, mert a kisiparosoknak csak akkor adhatnak kölcsönt, ha azoknak a szövetkezetek garantálják.

Az ELLENZÉK a haladást szolgálja. A kisebbségi és emberi jogok előharcosa.

Ez aztán teljesítmény!

10 ezer kilométeres repülés után Délkaliforniában leszállt az Ant. 25.

LOS-ANGELES, július 15. Az Ant. 25. pilótái tegnap átrepültek Sanfrancisko felett és 15 órakor leszálltak a délkaliforniai Jacinto városától 5 kilométer távolságra fekvő mezőn. Bár a pilóták megfelelő benzintartalékkal rendelkeztek, a három motor közül egyiknek kisebb megsérülése miatt határozották el korábbi leszállásukat. A gép

leszállása rendes körülmények között folyt le. Gokhman sanfranciskói orosz konzul a reggel folyamán rádióon érintkezésbe lépett a repülővel, majd repülőgépet bérelt és Délkaliforniába repült, honfitársai fogadására. A bátor orosz repülők megdöntötték az eddigi távolsági világrekordot, 10.560 kilométer távolságot repülve be.

„És miért ne, ha lehet?”

SCHAEFFER

a műkorcsolyázás világajnoka:

BÉCS, július 15.

„Alig egy esztendeje még, hogy nehezen gondoltam rá, hogy valaha még moziban fogok szerepelni. Igaz, hogy akkor még más gondom volt: az olimpiai játékok. Aztán, a következő évben a világajnokság. A professzionizmus még csak eszembe se jutott.

De az idők folyamán a vélemények módosulnak, fejlődnek... Ha sohasem mentem volna Amerikába, lehet, hogy sohasem lettem volna professzionista.

Mikor megérkeztem az Egyesült Államokba, sokat gondolkodtam rajta, mennyi időt vesztettem el a győzelmek utáni futkosásban és a győzelmek után. Az amerikaiak nem tudnak látni egy bajnokot anélkül, hogy azonnal föl ne ajánlják neki, hogy legyen professzionista.

S kezdem belátni, hogy nekik van igazuk. Az egyetlen haszon, melyet eddig sportgyőzelmeimnek köszönhettem, diadalmi troféim. De, hogy az igazat mondjam, ez végtelenül kevés ahhoz képest, amit az amerikai bajnokok kapnak sportbíróik révén.

A sorozatos ajánlatok, melyeket első torontói szereplésem után — néhány napja — kaptam, végre is arra késztettek, hogy aláírjak egy szerződést, melynek időtartama nincs megállapítva.

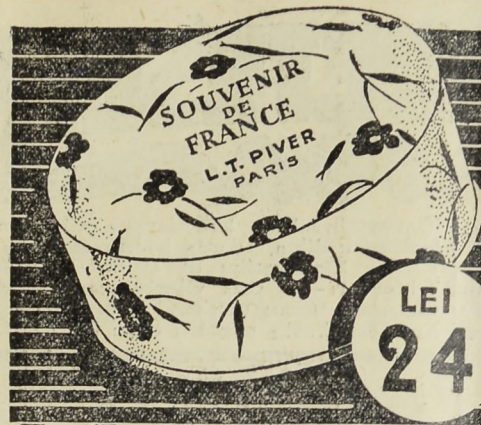
Ez a szerződés mára a Henie Sonja szerződésének: ami azt jelenti, hogy moziás közben rendelkezek annyi idővel, hogy fölléphessek ott, ahol kívánom. Ez azt jelenti, hogy lehető számomra formám megtartása.

Mindenki azt gondolhatná, hogy minden filmet kizárólagosan sportfilm lesz. Hát ez nem így van. Csak az első filmem lesz kizárólagosan sportfilm: uszás és korcsolyázás. A többi filmjeim olyanok, melyben a jelenetek nem exkluzíve sportjelenetek.

Mindenesetre azt gondolom, hogy ha első filmemnek sikere lesz, használni fog a sportfilmeknek, melyeket az amerikaiak megfelelő csillagok hiányában csak nagy nehézségek árán tudnak előállítani.

Nagy menetrendkönyv 40 lej,
Zsebmenetrend 18 lej

SOUVENIR DE FRANCE PUDER

elismert márkájú készítmény, modern kompozíció, utolérhetetlen minőség, mindenki által elérhető árban.

L. T. PIVER, Paris
több mint 160 éves puder előállítás gyakorlattal.

SOUVENIR DE FRANCE
PARFUMERIE L.T. PIVER PARIS

MA 44 ÉVE

1893 július 15-én a magyar közélet az egyházpolitikai kérdésekkel vesződik. Nagy feltűnést keltett az új bécsi nuncius nyilatkozata, ki a bibornokká kinevezett Galimberti helyére került nem régen Münchenből. A nyilatkozat a Pesti Naplóban jelent meg és szerintem semmi remény, hogy a pápai kuria legkisebb engedelmét is tanúsítson a magyar egyházpolitikai reformok ügyében. Egyesek már a Wekerle-kormány bukására számítanak. Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király hozzájárult, hogy az osztrák egyetemek mintájára Magyarországon is bevezessék a sub auspiciis regis avatásokat. Kinos hatása volt annak, hogy Munkácsin a szabadságharc leveretésére bevonult orosz hadsereg elesett ezredesének, Pallacinek kihantolásakor a honvéd tisztikart is kivezényelték.

Budapesten az egykor világhírű kalandor, néhai Vásonkeőy hamis váltói miatt bűnper folyt az érdekelt pénzemberek ellen; az óriási tolongás folytán botrányok játszódtak le. De nagy összecsapás volt a védelem főképviseleje Eötvös Károly és a magánvád megbízottja, Polónyi Géza közt; a két kiváló függetlenségi vezér politikai gyűlölködését a pártból és Házból ide hozta magával. A vádlottakat felmentették, de az ügyvéd-képviselők súlyos lovagias ügybe keveredtek, amelyet végül nem tudtak megoldani. Ellenben Kende Zsigmondnak, a Magyar Újság szerkesztőjének párbajra kellett állania Vásonkeőy Eberling Amália második urával, Adám Géza dr.-ral, mert a lap egyik női munkatársa: Satenella sértő céltűtött cikket írt. Nagy botrány volt a budapesti állandó cirkuszban: egy Carriot nevű lovas birkózó, mert Adám Károly magyar kocsis az első menetben legyőzte őt, versenytársát agyba-főbe verte orozva.

Marosvásárhelyt erős tevékenység folyik egy cukorgyár létesítésére. Már is megfelelő részvényjegyzés történt. Az aláírók élén Kemény Kálmán báró főispán, Geréb Béla polgármester, Deésy Zoltán képviselő, stb. továbbá számos közgazdasági férfi, mint Bors Frigyes báró, Bucher Károly, Tauszig B. Hugó stb. áll. A kolozsvári egyetem küldöttsége Óváry Kelemen dr. vezetésével disz doktori oklevelet nyújtott át Csáky Albin gróf vallás és közoktatásügyi miniszternek. A küldöttségben részt vett Finaly Henrik dr., Moldovan Gergely dr., Szádeczky Lajos dr. Vasváry Pál emlékével telenken foglalkozik városunkban a nem rég alakult Vasváry-kör, amelynek elnöke Szabó Samu és titkára Csűrös József. A színházban Vizváry Gyula, a Nemzeti Színház nagy művésze befejezte vendégtájkát. „Az ideges nők” című vígjátékban bucsuzott el. Lapunk erős támadást intéz a színház igazgatósága ellen, mert most birkózásokat rendez a színházban. A művészvilágnak két jelentős halottja van. Budapesten meghalt Szigligeti Ede özevegge, Kolozsvárt pedig Váradi Ferenc ny. színész: Várady Miklós édesapja, 87 éves korában.

„Mint professzionista szabadon kereshetek”

Szóval moziartistát lettem. Miért fogadtam el a szerződést?

Ha amatőr maradtam volna, be kellett volna tartanom az amatőr szabályokat. Mint professzionista szabadon kereshetek. És miért ne keressék?

Valamennyi üzlet közül bizonyára a mozi az, amely leginkább érdekelt egy professzionista sportolót. Így gyorsan határoztam... S ami szintén fontos, a mozi nagy közlekedés a sport és a művészet közt, különösen, ha ez a sport olyan művészi sport, mint amilyen a korcsolyázás.

Sikerem lesz? Nos... nem az első sportember vagyok, aki a moziban keres új karriert. Annyi másnak sikerült, hogy nem látom be, miért én lennék az egyetlen, akinek ne sikerülne...”

Gyárak! Nagyvállalatok!

Kiss István mérnök megnyitotta Technikai Képviseletének irodáját. Elvállal minden néven nevezendő technikai képviseletet. Cluj, Calea Regele Carol II. 40. szám alatt. — Telefonszám 14—80.

Két halott — egy kutya miatt

A megütött kutya okozta két gazdálkodócsalád között a bonchidai véres drámát

CLUJ-KOLOZSVÁR, július 15.

Nemrégben hírt adtunk arról a halálos végű verekedésről, amely Bonchidán történt. Amint ismeretes, Morar Dumitru gazdálkodó családjá összeverekedett egy másik gazdálkodó családdal a verekedés során egyre többen kapcsolódtak be ebbe a kinos botrányba, amely annyira elfajult, hogy

végül is kettős tragédiával zárult.

Az esetet mintegy másfél héttel ezelőtt röviden ismertettük, de akkor még ismeretlen volt az az ok, amely ezt a bonchidai drámát kiokkoltotta. Az ügyben tegnap délelőtt folyt le az első tárgyalás dr. Breban vizsgálóbíró előtt s annak folyamán most már teljesen tisztázódtak azok az előzmények, amelyek ugyszólván semmiből,

mindössze egy kutya miatt robbantották ki ezt a véres drámát.

Az újabb adatok szerint az eset így történt:

Morar Dumitru gazdálkodó kis fia Szakács Stefan háza előtt haladt el és játékos kedvtelésből

kicsit ráütött a kutájukra.

Szakács Stefan kis fia erre a Morar gyereket ütötte meg. Amikor a szülők ezt megtudták, hevesen szidalmazni kezdték egymást, egyre durvább fenyegetések hangzottak el, melynek során

Morar Dumitru és Szakács Stefan teljesen bántalmazták egymást.

A verekedésbe csakhamar bekapcsolódtak az asszonyok is, majd Szakács Andrei, gazdálkodó fivére és sógora is. Az ellenfelek előbb csak puszta kézzel ro-

hantak egymásra, de amikor látták, hogy nem mennek semmire,

megvillantak a kések.

Néhány perc múlva már a szomszédok is összesereglettek és ki az egyik, ki a másik pártjára állott. Közben dorongok is kerültek elő és

egy félóra múlva két halott és három súlyos sebesült feküdt a helyszínen. A véres közelharcban Szakács Stefan és Szakács Andrei életüket veszítették.

A három súlyos sebesültet később be szállították a kórházba.

A csendőrség Morar Dumitru gazdálkodót és feleségét, három másik társukkal együtt letartóztatta és átadta a kolozsvári ügyészségnek.

A tegnap délelőtti vizsgálóbírói tárgyaláson Morar Dumitru védője dr. Munteanu ügyvéd, védelem szabadlábra helyezését kérte azzal az indoklással, hogy a gazdálkodó ellenfeleit önvédelemből ölte meg. Ennek bizonyítására

öt újabb tanút jelentett be, akiknek kihallgatását Breban vizsgálóbíró el is rendelte, míg a gazdálkodó szabadlábra helyezés iránti kérését elutasította.

Az újabb öt tanút kihallgatás végett jövő hétre idézték be s azok vallomása fogja eldönteni, hogy gyilkosság miatt emelnek-e vádat Morar gazdálkodó ellen, vagy önvédelemből elkövetett emberölés miatt. Ha az újabb tanuvallomások terhelőek lesznek, úgy a bonchidai gazdálkodó és felesége bűnügye ősszel fog tárgyalásra kerülni az esküdtszék előtt.

APRÓHIRDETESEK

Egy szó ára 2 lej, vastagabb betűvel szedve 4 lej. Legkisebb hirdetés ára 20 lej. Állástkeresőknek egy szó 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej. — Csak vasárnapra feladott hirdetések után 25 százalékos felárat számíthatunk fel. Díj előre fizetendő. Apróhirdetések feladhatók a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

AUGUSZTUS hónap 3 hetes autótúrahoz luxuskocsival, 2-3 partnert keresek. Utány megbeszélés szerint. Cím: „Önköltés áron” jellegre a kiadóhivatalba kérem leadni. G.

KERJÜK az alábbi jellegű levelek szíves átvételét: Alkalmas; Alkalom; Barna fiú; Dr. M.; Díszkártya; Értékpapír; Fűrészfűr; Feladatok; Fizetési igények megjelölendők; Jól fizetnek; Jókarban; Korrekt; Képzés; Nem nagyon messze Clujtól; Otthon; 5.000; Pariz; Rentabilis; Sürgős; S. O. S.; Teljesen megbízható; Vállalkozó; V.

FORDÍTÁSOK, másolások, minden nyelven. Simon fordítóiroda, Reg. Maria 13. G. 1647.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ FORDSON-TRAKTOR, új típusú, keveset használt, Sigmund S. A. Cluj, Piata Unirii 3. F. 214.

MOTORBIKLI (500-as Sároslak, hátulós ülés) eladó. Érdeklődni Sárdynál, Cluj, Str. Cipariu 7. G. 1622.

KAJSZIN BARACK befőzéshez és lekvárnak való házhoz szállítva, Berényi, Str. Vilor 25. Telefon: 18-62. G. 1649.

ELADÓ fél háló és uriszoba. Corches 10. Megtekinthető 2-3 közt. G. 1645.

ÁLLAST-KERES

KÖZÉPKORU, intelligens magyar urinő, finomlelkű megannyos urhoz, vagy uriskidhoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Perfekt főz, háztartás összes ágában járatos. Gyermekgondozást is vállal. Legutóbbi állásában 10 évig volt. Jelenleg szüleinél tartózkodik. Cím: Sároslak, Ludus. Gy. 888.

BORBÉLYSEGÉD alkalmazás keres, fix fizetéssel, vidékre is megy. Stefan, Bucuresti, Str. Londra 16. Gy. 889.

Ingatlan-Lakás

KÉT SZOBA, konyha, erkély novembertől, különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Matei Basarab 7. Ko. 505.

KÉT füstalemler teljes ellátást kaphat. Cal. Motilor 69. Ugyanott butorozott szoba, napfény is kiadó. G. 1644.

KÜLÖNBEJÁRATU utcai butorozott szoba kiadó. Str. Balcescu 17. G. 1646.

KERESEK kertesi családi házat kivételre 3, esetleg 4 szobával, összkomforttal, központ-hoz közel 1937 november hó elsejére. Ajánlat kiadókba „Pontos fizető” jellegre. G. 1560.

KIADÓ 1 vagy 2 szobás különálló modern villalakás. Grigorescu 92. G. 1648.

könyvosztályunkban, bizományosainknál, bármely hirdetői irodában. Délután hirdetések csak az Ellenzék könyvosztálya (P. Unirii 9.) veszi fel. Telefon: 11-99. Csak valószínűlegyes kérdésekre válaszolunk. Cím: tartalmazó hirdetések a választ közvetlenül a megadott címre kell irányítani.

ALKALMAZÁS

BIZTOSÍTÁSI ügynökök és jó megjelenésű egyének (nők is) jó, állandó keresethez jutathatnak kedvező feltételek mellett. Érdeklődők jelentkezzenek Cluj, Str. Regala 5/a, I. em., 5-7-ig. Vulturulnál. Ko. 515.

VEGYÉSZT keresünk, aki arany és ezüst tőrmelek elválasztásához ért. Ajánlatok „Azonnali” jellegre a Standard Reklámhoz Cernautiba küldendők. Gy. 890.

Eltemették dr. Filep Gyulát

Tegnap délután a házsongárdi temetőben dr. Filep Gyula, az elhunyt kiváló magyar orvos sírjánál találkozott Kolozsvár és Erdély magyar társadalmának képviselői, hogy lerójják végtisztelőtükét, mielőtt utolsó útjára elindulna. Temetésére messze vidékről érkeztek a gyászolók. A gyászszertartást Vásárhelyi János ref. püspök végezte, aki áhitatos ima után az elhunyt sok ezer betege nevében búcsúzott el tőle. A püspök imája után Mester Gábor dr., a ref. kórház orvosi kara, Bene Ferenc dr.

főgondnok a kórház választmánya és a diakonissza nővérek nevében mondott búcsút. Ezután a koporsóját a gyászkozsira tették és megindult a temetési menet a sír felé. A sírnál Borbáth Dániel ref. teológiai tanár mondott imát, utána Koleszár László dr. az EME orvosi szakosztálya, volt tanítványai és a ref. kolégium egykori diákjai nevében vett örök búcsút az elhunyttól. A gyászbeszéd elhangzása után holttestét a néhány évvel ezelőtt elhunyt felesége földi maradványai mellé helyezték el.

3-3 havi börtönt

kapott 16 diák, amiért ellenálltak a hatóságoknak

RAMNICUL-SARAT, július 15. A helyi törvényszék tegnap hirdetett ítéletet annak a 16 egyetemi hallgatónak a perében, akik 5 évvel ezelőtt Vissani községben ellenálltak a hatóságoknak és akiket karhatalommal telepítették ki a községből. A vádlottak között van Constantinescu is, a későbbi Smája-igyalos. A törvényszék a vádlottakat, Constantinescut is beleértve, 3-3 havi fegyházra ítélte, hatóság elleni lázadás büntetése címén.

tek ki a községből. A vádlottak között van Constantinescu is, a későbbi Smája-igyalos. A törvényszék a vádlottakat, Constantinescut is beleértve, 3-3 havi fegyházra ítélte, hatóság elleni lázadás büntetése címén.

Bolgár komitácák rablótámadása egy gazdag török ellen

Tegnap éjjel Casimlar községben, mely mindössze 6 kilométer távolságban fekszik a bolgár határtól, egy 15 tagból álló bolgár komitácák banda betört a dúsgazdag Harem Hadzi Musztafa házába és az öreg törököt és fiát Hodzsea Mehmetet halálra fenyegették meg arra az esetre, ha nem adják át teljes pénzkészletüket. Hadzi Musztafa kezdetben ellenállt a komitáciknak, akik őt és fiát életveszélyesen megsebesítették. A komitácik felkutaták a pénzt és még a házában tartózkodásuk ideje alatt a szintén súlyosan megsebesített Hodzsea Mehmet kiszenvetett. A csendőrség szigoru nyomozást vezetett be.

tüket. Hadzi Musztafa kezdetben ellenállt a komitáciknak, akik őt és fiát életveszélyesen megsebesítették. A komitácik felkutaták a pénzt és még a házában tartózkodásuk ideje alatt a szintén súlyosan megsebesített Hodzsea Mehmet kiszenvetett. A csendőrség szigoru nyomozást vezetett be.

mában, aztán lecsendesedett, szerény, jó kiskutyának látszott. Bogarak repkedtek, halkan zugott a motor. André arca kemény volt, nem árult el semmit. Egyszerre megállította az autót. Pannit megölelte, széles nagy mosollyal. Csendben ültek egymás mellett egy darabig, hosszú ideig, némán, csökök nélkül.

Aztán André megmozdult, lusta, nehéz mozdulattal nyúlt a volánhoz. A kocsit megint szaladni kezdett. Lupu aludt, Panni az André vállába furta a fejét. André nem fűtyölt, szótlan volt, komor. Este lett, sötét és csillagos, szentjános-bogarak röpködtek, szeke-rek cammogtak az uton. Kolozsvár szelid fénye terült el a lábaik alatt. André megint megállította a kocsit, mint régen a feleki tetőn.

Megcsókolták egymást. Lupu vékony, nevetséges hangon ugatni kezdett. Aztán sírásba csapott át egészen addig, míg a Vass-ház előtt állt meg a kocsi.

— Köszönöm André. Merci.

— Köszönöm — mondta Panni halkan, magyarul.

— Kösz-nöm — ismételte André. — Furcsa magyar szó. Minden magyar szó olyan különös, olyan idegen, olyan szép.

Kezet csókolott. Panni az arcára szorította az arcát, mosolygott. Búcsúzott. Au revoir — mondta. Lupu a karjára vette, kabátját, fűrdőruháját André adta a kezébe. Aztán Panni ott maradt a kapu előtt és nézte, szomorúság és fájdalom nélkül nézte a sötét, nagy autót eltűnő, megvilágított, sokszor kutatott számait.

A konstancai nyaralás terve határozott lett, Mia és Panni megállapodtak: június első napjaiban in-

Mozgósínházak műsora:

CAPITOL-MOZGÓ: CSÓKOS ÓRÁK. Főszereplők: Paul Hörbiger, Sybille Schmitz, Ida Wüst. Műsor előtt: Világíradó.

DAVILA-MOZGÓ: Kedden és szerdán Eggerth Márta legszebb énekes filmje: CASTA DIVA. Csütörtökön és pénteken Békeffy-társulat vendégszereplése.

EDISON-MOZGÓ: Pompás műsor. I. CIGÁNYOK. Vigjáték. Stan és Bran-ad. II. SZENTIVÁNEJI ÁLOM. Shakespeare remekműve. Fősz. William Powell, James Cagney. III. HIRADÓ.

MUNKÁS-MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9. I. HAJÓ-TÖRÖTTÉK. Fősz. Walter Conolly és Robert Young. II. SZERESS ÖRÖKKÉ. Fősz. Grace Moore és Lyle Talbot. III. JOURNAL. Pénteken csak két előadás: 3 és 6 órakor.

OPERA-MOZGÓ: Csütörtöktől: 2-ÖS KÉMIRODA. A francia filmgártás büszkesége. Fősz. Jean Murat, Vera Konene. Hétfőn premier: GYILKOSSÁG A FŐPRÓBÁN.

ROYAL-MOZGÓ: I. A VILÁGÍTÓ EMBER. Premier. Boris Karloff és Lugosi Béla legmegdöbbentőbb alakítása. II. HALÁLBRIGÁD. Fősz. Claudette Colbert, Ronald Colman. Fox Journal. Nyári helyárak. Előadások kezdete: 3.15, 4.45, 6.20, 7.50, 9.30, 11.

SELECT-MOZGÓ: A SZERELMES VÁROS. Jan Kiepura egyetlen ideai filmje.

URANIA-MOZGÓ: ÉRETTSÉGI. Bus Fekete László színdarabja nyomán, fősz. Simone Simon, Herbert Marshall.

Körmendy Ferenc új könyve Találkozás és búcsú

Három hét alatt már második kiadásra jelent meg a „Budapesti kaland” és „Boldog emberöltő” kitűnő szerzőjének új könyvéből. Még rövid ideig könyvnapon áron fűzve 99 lejt, kötet 125 lejt kaphatja az Ellenzék könyvosztályában, Kolozsvár, Piata Unirii. Vidékre utánvétellel is küldjük. Kérje a könyvnapon könyvek és más olcsó könyvek jegyzékét.

Könyvnap

siessen rendelni

mert később sokkal drágább lesz:

Arany János összes költői művei egy kötet. vászonban 1760 (ezerhét-százhatvan) lap, hatalmas kötet, biblia-papíron, azonnal rendelve 440 lej, később 617 lej. — Berend M.: Lükettő talaj, 2 kötet. 900 (kilencszáz) lap, azonnal fűzve 132 lej, kötet 185 lej, később 251 lej. Csermely: Toprini nász, 320 lap, most fűzve 99 lej, vászonk. 119 lej, később 158 lej. Halasy Nagy József: A filozófia kis tükre. 264 lap, vászonkötésben most azonnal 93 lej, később 198 lej, stb.

LEPAGE-nál, Kolozsvár. — Postán utánvétellel.

HÁROM LÁNY ELINDUL...

REGÉNY

Irtó: Marlon Lili

46 közlemény

— Multam frumos — szölt — köszönöm a jószágukat. Isten adjon egészséget. Lupunak vizes tejet tessék adni, mert még igen kicsike és ne tessék megfürösztetni, mert még abba beledöglök.

Panni nevetett.

— Hiszen a bácsi éppen azért akarta megfürösztetni Luput, hogy dögljön bele!

— Az más dolog istállón. De ha már így fordult a sorsa, tessék ügyelni rája.

Az öreg elindult, tempósan fordult be egy poros utcába, a vállán vitte az üres zsákok. Lupu csendesen ült a hátsó ülésen, lecsukta a szemét, meglapult. André szomjas volt, bement a kámban egy pohár szódavízért, Panni elgondolkozva ült a kocsi, pár szegény asszony, gyerek, irigyen megnézték, a kocsi nézték, csinos nyári ruháját, nem tudhatták, hogy André és az autó nem hozzá tartozik, hogy pénztelen diák és nem az ő élete ez itt, hogy épp oly távol van tőle, mint ők maguk, munkától fonyadt arcukkal, vasárnapi ruhájukban, szoknyaikba kapaszkodó, bámmészemű gyermekekkel. André visszajött, indított. Gyors tempóban hajtott egy darabig, míg kiérték a faluból, a sétáló vasárnapiruhás emberek közül, a porból, a félrekapott tetejű, kékremszelt házak, széna-boglyák, libák közül. Az országúton lassított, Pannit átölelte, Szürkült, Halgattak. Lupu nyöszörgött ál-

dulnak tour-retour jeggyel és addig maradnak, amíg a pénzüket tart. Két hétig mindenesetre tart. Előzőleg Panni pár napot tölt Miacs falusi otthonában. Mia sokat beszélt Panniról a karácsonyi szünidő alatt és szülei szívesen látják nagyon. Innen indultak Konstanca-ba. Boldog készülődés volt, szándékot vásároltak, pizzamát varrattak, egyforma, sötétkék tengerészpizsmát és egész nap fecseglek a bádogtetőn. Mivel a vizsgákat öszre halasztották, nem sok dolgot volt az egyetemen, a városban, a diákokonban is csak lézengtek egész nap az unalomig, Konstancáról és a tengerrel beszéltek együtt.

Vassné mosolygott rajtuk, segített nekik, rendbe hozta Panni nyári ruháit, napfosztat ült a kertben, tüvel a kezében. Lupu, mint egy kis fehér gombolyag, feküdt a lábainál. Panni gyakran ment tenniszezni Miacsra, a pályán hallotta meg, hogy André Simard hosszabb időre Bukarestbe utazott. Nicolescu mondta, aki jól ismerte André, gyakori vendég volt a házában és szemmel láthatólag kicsit szerelmesen beszélt André feleségéről. Panninak most fontosabb volt a tenger, mint André, nem is bántotta, hogy nem találkoznak, így szebb és poétikusabb volt, tisztában volt vele, hogyha André Kolozsváron lenne és naponta hazavinné és megcsókolná őt, végül közömbössé lennének egymás iránt, vagy nagyon-nagyon szerelemesek lennének és egyiket sem szeretne volna. Ő lány volt és André harminc éves férfi, akinek a flört nem beteljesülés. Tudta, hogy ez a dolog nem tarthat soká, megértette, mai lány volt, ha könyvekből is, de ismerte a férfi élet törvényeit. És szebb volt, sokkal szebb így elválni, mint haraggal vagy közömbösen.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Előleget kapnak a hadfelszerelési vállalatok. A hivatalos lapban rendeltet jelent meg, amely szerint mindazon vállalatok, amelyek az állam részére fegyvert, lőszert, robbanóanyagokat, valamint hadfelszerelési cikkeket szállítanak, a rendelés 40 százaléka erejéig előleget kapnak az államtól.

Magánforgalmi valuták: Francia frank 7.05—7.10, svájci frank 41—42, angol font 878—885, dollár 175—177, belgas 31.15—32.50, cseh korona 6.05—6.10, török font 115—120, dinár 3.60—3.70, drachma 1.35—1.45, leva 1.60—1.70, holland forint 92—93, zloty 32.50—34, marka 40—41, pengő 38—39, schilling 33—34 lej.

Az „asanare” előjegyzés egyenértékű a konverziós jogok elismerésével. A semmitlenség második székfoglalója újabb konverziós ügyben hozott elvi jelentőségű döntést. A 223/1937. számú döntésében kimondotta, hogy az 1934. évi április 7-i konverziós törvény 37. §-a alapján a hitelező részéről kért „asanare” előjegyzés egyenértékűnek tekintendő az ingatlan tulajdonos konverziós jogosultságának elismerésével.

Ha kikalkulációs helyett kártérítést követelnek a ki nem költözés miatt, nem jelent kereset változtatást. A kolozsvári ítélőtábla igen érdekes kikalkulációt perben hozott ítéletet, illetve a 12 év óta huzódó ügyben újabb tárgyalás megtartására utasította a kolozsvári járásbírószágot. Az érdekes per tárgya a következő volt: Kämpfe József, a Poldi Acél kolozsvári kikalkulációs igazgatója volt vezetője, előbbi joga alapján nem költözött ki az Adria Biztosító Memorandumai utcai palotájában lévő lakásából, melyet a biztosító intézet egyik tisztviselőjének akart átadni. Az Adria kikalkulációs pent indította Kämpfe ellen, aki a per folyamata alatt kiköltözött a lakásból. A költözködés után a biztosító intézet a Kämpfe ellen indított kikalkulációs perét kártérítési perre változtatta át. Az ügyet először a kolozsvári járásbírószágot tárgyalta meg, amely elutasította a biztosító intézet kérését, míg a törvényszéken helyt adtak a keresetnek. Fellebbezés folytán az ügy a kolozsvári ítélőtáblához került, amely úgy döntött, hogy abban az esetben, ha kikalkulációs helyett kártérítést követelnek a ki nem költözés miatt, az nem jelent kereset változtatást és arra utasította a járásbírószágot, hogy állapítsa meg a kár nagyságát.

Kolozsvári árlejtések. Az erdőfelügyelőség július 23-án árlejtést tart 1034 köbméter tűzifa eladására, amelyet a szamosmegyei erdőségek kitermeléséből adnak el. — Regina Maria leánygimnázium július 23-án árlejtést tart 1200 köbméter első osztályú bükk tűzifa beszerzésére.

Felemlik a vasipari cikkek és nyersanyagok, valamint a félgyártmányok szállítási díjszabását. A vasutagazgatóság terve vette a vas és acél és félgyártmányok szállítási díjszabásának 12 százalékkal, az ócskavas és vashulladék szállítási díjszabásának 33 százalékkal való felemelését.

Külön könyvet kell vezetni a kereskedőknek a devizaügyletekről. A Banca Nationala javaslatára a pénzügyminisztérium rendelet-törvény formájában módosította a devizatörvényt. A rendelet-törvény szerint azok a kereskedők és iparosok, akik olyan ügylettekkel foglalkoznak, amelyek devizafizetéseket igényelnek, kötelesek külön könyveket vezetni ezekről az ügyletekről. Amennyiben nem tartják be ezeket az intézkedéseket, a devizatörvényben előírt büntetésekkel sújthatók.

Mennyi valutát vihetnek magukkal a külföldre utazók? A Nemzeti Bank legújabb rendelkezése értelmében a külföldre utazók személyenként 10.000 lej értékű valutát vihetnek ki magukkal, anélkül, hogy bizonyítaniuk kellene a valuta eredetét. A kivételhez szükséges a Nemzeti Bank jóváhagyása és az utlevélbe be kell jegyezni a kivitt valuta mennyiségét.

KOLOZSVÁRI INGATLANFORGALOM. Martalogu Ioan 100.000 lejért megvette özv. Marosi Béláné Str. Axente Sever 5 szám alatti ingatlanát. Candrea Vasile 800.000 lejért megvásárolta Huber Iulian Bratianu utcai házát. Farkas Margit 100.000 lejért megvette Capusan Gheorghe Leményi utcai házát. Baksa Károly 80.000 lejért eladta Muncitorilor utca 82 szám alatti házát Pethő Károlynak. Teodor Ardeleanu 140.000 lejért megvette özv. Gáll Lajosné Corches utca 10 szám alatti házát. Davidovits Andrei 200.000 lejért megvette dr. Blaga Aurel Bogdan Duica 15 szám alatti házát. Rosenfeld Viktorné 140.000 lejért megvette Curtiu Klara Popea utca 1 szám alatti ingatlanát.

Az ELLENZÉR a haladást szolgálja. A kisebbségi és emberi jogok előharcosa.

SPORT

Vereséget szenvedett válogatott csapatunk Tallinban

TALLIN. Észtország—Románia 2:1 (1:0), bíró Kríst Csehszlovákia. 10.000 néző. A román csapat utolsó túramérkőzésén feltűnő vereséget szenvedett, aminek magyarázata az, hogy a játékosok tegnap már holtrafáradtak voltak a tíz nap alatt négy ország válogatottjai elleni mérkőzésektől és utazá-

soktól. Félidőben az esztek vezettek már egy góllal, amit a második félidő 5-ik percében Bodola egyenlített, a román csapat azonban a játék további részében már nem tudta megakadályozni a különben váratlanul jól játszó esztek győzelmét.

A Ferencváros legyőzte a Viennát

BUDAPEST. Ferencváros—Vienna 2:1 (2:0). Bíró: Barlassina, Olaszország. 12 ezer néző. A két csapat harmadik elődöntő középeurópai kupamérkőzése nem hozott nagy játékot, mert mindkét fél fáradtan mozgott. A győzelmet a Ferencváros megérdemelte, mert az első félidőben sokkal jobb volt ellenfelénél. A 23. és 38. percben Toldi lőtte a Ferencváros góljait, a bécsiek a II. félidő 11. percében Molzer révén voltak eredményesek.

Ferencváros tartalékosan, a következő összeállítással játszott:

Háda, Tátrai—Korányi, Pósa—Hámori—Lázár, Bíró—Kiss—Sárosi—Toldi—Kemény.

A Ferencváros ezzel a győzelmével a középdöntőbe került, ahol a bécsi Austria lesz ellenfele. Ennek a mérkőzésnek győztese fogja a döntőt megvívni az olasz Lazioval.

Gazdag és változatos műsort állítottak össze a szombati nemzetközi uszóversenyre

CLUJ-KOLOZSVÁR. (Az Ellenzék tudósítójától.) A szombati délutáni és esti nemzetközi uszóverseny műsorát a következőképpen állították össze: Délután 5 órakor műsornyre nevezések uszás, leány és gyermek egyes staféta (Dékányi mester tanítványai), 200 méteres nemzetközi gyorsuszás (Csik és Lengyel), 4×50 m. junior staféta, 100 m. női melluszás, 400 m. nemzetközi gyorsuszás (Lengyel), műugrás, vízipóló.

Este 9 órakor: 50 m. gyermek melluszás, 100 m. nemzetközi hátuszás (Lengyel), 50

m. női gyorsuszás, 100 m. nemzetközi gyorsuszás (Csik), műugrás, 3×50 m. vegyesstaféta, humoros műugrások, vízikabaré, CLAC—Kolozsvár vegyes vízipólómérkőzés. A versenyre nevezések július 17-ig (déli 12 óráig) Stadion Cluj, Calea Maresal Foch 1. címre küldendők. Nevezési díj nemzetközi számokra 50, egyéb számokra 30 lej, a rendezőség bármely nevezést indoklás nélkül visszautasíthat. A versenyre a Victoria új póttitbit állított fel.

Szombaton este:

CSMC—Stăruința bajnoki birkózó csapatverseny

CLUJ-KOLOZSVÁR. (Az Ellenzék tudósítójától.) Kétszeri elhalasztás után, melyet a párisi és prágai nemzetközi versenyek tetek szükségessé, szombaton, július 17-én este végre sor kerül a nemzeti bajnoki birkózó-csapatversenyek legizgalmasabb mérkőzésére a kolozsvári és nagyváradi munkáscsapatok között. Ezen a mérkőzésen fog eldőlni, hogy a két egyesület közül melyiknek sikerül pontot szerezni a csapatbajnokságban és így elkerülni az utolsó helyről. A csapatbajnokság állása ugyanis ma a következő:

	csapat	győz.	ver.	egyéni	győz.	ver.	pont
1.	Vultur Lugos	4	1	24	11	4	
2.	CFR Temesvár	3	1	17	10	3	
3.	SSM Resica	3	1	17	11	3	
4.	UDR Resica	3	2	16	18	3	
5.	CSMC Cluj	—	4	10	18	—	
6.	Stăruința Or.	—	4	6	22	—	

A tavaszi fordulóban tehát a Vultur be-

biztosította magának az elsőseget, a második helyért a temesvári CFR és a resicai munkáscsapat fog még adáz küzdelmet folytatni, a negyedik helyet biztosan tartja az UDR, míg az utolsó hely kérdése szombaton fog eldőlni a CSMC és a Stăruința között. Amelyik a hét mérkőzésből álló versenyben legalább 4 győzelmet arat, megnyeri a csapatversenyt és így egy pontot szerezve, bebiztosítja maga számára az ötödik helyet. A CSMC-nek egy eldöntetlen eredmény is elég, mert egyéni győzelmeinek arányszáma 10:18, míg a Stăruința csak 6:22. Értéket tehát, hogy mindkét egyesület lehető legjobb felállítással vesz részt a küzdelemben, hogy a maga számára szerezze meg az értékes pontot és így kikerülje a kiesés veszelmét.

A magyfontosságú mérkőzés a román. kat. főgimnázium dísztermében lesz és szombaton este pontosan 9 órakor kezdődik. A verseny részleteire még visszatérünk.

TEKÉZŐ-SPORT

CLUJ-KOLOZSVÁR. A tordai Uranus rokonzenes csapata Farkas Béla elnök kitűnő vezetése alatt példás fegyelmességgel mutatkozott be első ízben, a Zsinór versenyén. A csapat két barátságos mérkőzést játszott Kolozsváron a következő eredményekkel: Uranus—Iris 161:145 (12 játékos), Uranus Székelység 165:128 (11 játékos). A csapat szép teljesítményéért Móríc szöy al-elnök elismerését fejezte ki és életnagyságu tekézőképét adományozta az Uranusnak.

A Zsinór társaság versenyéről irt tudósításunkba hiba csuszott be. A körmérkőzésen ugyanis a Zsinór nagydíját nem a Zsinór, hanem a Jóbarát tizes csapata nyerte meg.

Játékprogram. Július 15-én este 10 órakor a Moderna II. pályán Meteor—Transilvania, július 22-én pedig este 10 órakor Meteor—Turul mérkőzések lesznek.

FÉNYKÉPALBUMOK nagyon szép kiállításban, hatalmas választékban már 120 lejtől kezdve kaphatók az ELLENZÉK könyv-osztályában, Cluj, Piata Unirii.

Aranyér? Vigyázzal!

Az aranyér váratlanul jelentkezik és hamar rosszabbodik, ha nem kezeljük idejében. Gyakran megtörténik, hogy amikor már gyögyultnak érezzük magunkat, hirtelen ismét jelentkeznek a fájdalmak. Használjon már az első jeleknél Goedecke féle Anusol végbélkúpokat, amelynek gyorsan enyhítő és mindig sikeres hatását az egész világ ismerik. Kérdezze meg orvosát.

Anusol-Goedecke
GYÓGYSZERTÁRAKBAN KAPHATÓ

Turistaság

AZ AURORA TURISTÁK július 18-án autókamionnal kirándulást rendeznek Járavizére és Dobrinba. Jelentkezni lehet a Kemény-cukrászdában (Str. N. Iorga 5.), vendégeket szívesen látnak.

A FLOAREA REGINEI (Gyopár) turista egyesület f. hó 17-én este 11 órai indulással autókirándulást rendez a festői szépségű remetei és intregadi sziklaszorosba, ahol most nyílik a klub jelvénye: a gyopár. A kirándulásra péntek este 8 óráig lehet jelentkezni az egyesület helyiségében (Calea Motilor 8.) és a Rigó-féle posztóruházban. Vendégeket szívesen látnak, indulás az egyesület helyisége elől.

A HAGGIBBOR vasárnap a következő kirándulásokat rendezi: Gyalogtura: Gorbóvölgye, EKE-forrás, Árpádszűcs, Bükki menedékház utiránnyal. Indulás reggel pontosan fél 8 órakor a klubhelyiség elől (Str. Memorandului 13.). Autóbusszal és kamionnal: Géczy-vár, Tarlavize, Tentes utiránnyal. Indulás reggel egyenlőre 6 órakor. Jelentkezni naponként legkésőbb péntek este 9 óráig az egyesület helyiségében (Str. Memorandului 13. I. em.) Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Éderli Toldi

hogy július 24-én a kolozsvári kisebb-ségi újságírók olyan hatásos kerti ünnepséget rendeznek, amelynek pártját hiába keressük az eddigi hasonló mulatságok között. Az újságírók kerti mulatságának jelszava: derű, vidámság, hangulat! Ezért már a külsőségeket is ennek a célnak a szolgálatába állítják. A ref. kollégium zöldlombu fái között felépül a „valcer-paradicsom”, ez a valódi bécsi levegőjű vendéglő, ahol tiroli schraml-zenekar szolgáltatja a vérpezsdítő muzsikát és a bécsi kedélyességet és hangulatot az ugyancsak bécsinek „kimaszkírozott” felszolgálók teszik teljessé. De ez csak kis izelítő a meglepetések sorozatából, mely a garden-party közönségére vár;

hogy a karlsbadi színházban legközelebb Molnár Ferenc két darabja kerül bemutatásra Darvas Lillivel a főszerepben. A két darab, amelyek premierje nagy esemény a fűrdőváros életében: Az ismeretlen lány és A nagy szerelem;

hogy a magyar kultuszminisztérium fegyelmi eljárást indított Stefániai Imre, a híres zongoraművész és zenetanár ellen. Egy fiatal tanítványának szülei jelentették fel a professzort, lánytanítványaival szemben tanusított magatartásáért. Stefániai Imre tanári működését a vizsgálat befejezéséig felfüggesztették. A művész alaptalan rágalomnak nevezi a vádakat;

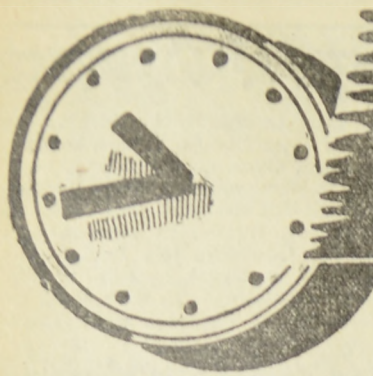
hogy meghalt Georges Gerschwin, Hollywood egyik leghíresebb zeneszerzője. Összesen 38 éves volt;

hogy Annabella és Conrád Veidt közös filmjének, A biboros futárjának nagy sikere van.

KÉT ÚJ OLASZ RÁDIÓLEADÓ. Közlebről két új olasz rádióleadót helyeznek működésbe. Mindkét állomás Róma közelében van, egyik Santa Palomba-ban, másik Prato Smaradoban. Olasz lapok szerint a két új olasz rádióállomás adásai a világ legtovábbi részeibe is el fognak jutni. Ezt egyrészt kivételes erősségük, másrészt leadó-antennáiknak nagy magassága teszi lehetővé. Egyik ilyen antenna 260 méter magas.

Tompa Mihály; Virágregék olcsó diszkidásban

könyvnapra jelent meg. A pompás rajzos kötet, 260 lap, azonnal, fűzve 73 lej, kötve 99 lej, aztán fűzve 106 lej, kötve 132 lej. Csabó: Vasizilj látomásai bibliofil kiadás, vázonkötésben 92 lej. Lepagenál, Cluj. Posztó utánvétellel. — Kérjen új jegyzéket.

10 évi fegyház kémkedésért

CERNAUTI, július 15.
A katonai törvényszék tegnap Gofmann
Maier hadnagy lakost kémkedés büntette el-
mén 10 évi fegyházra ítélte.

Uj külügyminiszteri palota épül Bucarestben

BUCURESTI, július 15.
Bucuresti-i lapok jelentése szerint a kül-
ügyminisztérium jelenlegi palotájának be-
szűrésére kért engedélyt a főpolgármesteri
hivataltól. A jelenlegi épület helyén meg-
emeletes új palota épül ötmillió költséggel
a külügyminisztérium számára.

Tábornok lesz a CFR új elnöke

BUCURESTI, július 15.
Politikai körökben az a hír terjedt el,
hogy ismét katonai személyt neveznek ki
a CFR igazgatósági elnöki méltóságára. A
Curentul értesítése szerint Mihail Ionescu
tábornokot szemelték ki erre az állásra, kit
július 19-én fog Franasovici miniszter be-
nevezni.

Iorga felgyógyult és tovább dolgozik

BUCURESTI, július 15.
Az utóbbi napokban oly hírek jelentek
meg a lapokban, hogy Iorga professzor ve-
sejében súlyosan megbetegedett s egy Bu-
curesti-i orvostanárt hívtak ágyához. A
Frontul a hírt mai számában megcáfolta.
Iorgát csupán reumataikus fájdalmak kíno-
ták, melytől teljesen megszabadult s tovább
folytatja munkáját.

Nem találják Earhart Amáliát

HONOLULU, július 15.
A Lexington anyahajó 60 repülőgépe viz-
száért anélkül, hogy megtalálta volna Ear-
hart Amália gépét.

Bíróság elé állítják Niemöller lelkész

BERLIN, július 15.
A nemrég letartóztatott Niemöller lelkészt
a nemzeti szocialista párt vezetőivel és az
állammal szemben elkövetett rágalmozás el-
mén fogják bíróság elé állítani.

Zúg a cséplő

Kedvezőek a terméskilátások

BUCURESTI, július 15.
A földművelésügyi minisztériumba érke-
zett jelentések szerint kedvező termésre van
kilátás. A buza, árpa és zab cséplése meg-
kezdődött. A tengerivetések teljesen sérte-
lenek, a szőlőtermés igen bőségesnek ígér-
kezik.

* MEGNYILT AZ UJONNAN átalakított
„Intim Szalon”. Rummy, Billiárd, Bridge,
Büffé. Főter 13. I. emelet

* HÁZASSÁG. Medgyesi Alice, Medgyesi
József ny. őrnagy-hadbíró leánya és Nils
Gyula szamosújvári gyógyszerész, f. évi ju-
lius 18-án (vasárnap) délután 7 órakor tart-
ják esküvőjüket a kolozsvári főterei Szt. Mi-
hály-templomban.

* LANCZET COSMETICA Str. Ratiu 5.
(Kötlő-u.) Savoy-kávéház udvarára átköl-
tözött.

Zúg a cséplő

1937 július 14-én. (Rador) Berlin 174.7540,
Amsterdam 240.25, Newyork 436.12, Lon-
don 216.750, Páris 169.375, Miláno 229.750,
Prága 15.21, Budapest 86.25, Belgrád 10,
Bucuresti 325, Varsó 828.180, Bécs 734.375.

Felélős szerkesztő: Dr. GROIS LÁSZLÓ. — Kiadótulajdonos: ELLENZÉK RT. — Az Ellenzék „Concordia” műintézetének nyomása.

CENZURAT

Népkisebbségi kongresszus Londonban

Balogh Arthur professzor II pontban sorolta föl a Népszövetség
kisebbségi eljárásával szemben emelkedő kifogásokat

LONDON, július 15.
Az angol fővárosban tegnap nyílt meg az
európai kisebbségek 13-ik értekezlete, melyen
21 országból 13 kisebbségi nemzet kiküldött-
jeként 43 delegátus vett részt. Wilfan elnök,
az olaszországi szlovének kiküldöttjének be-
tegsége miatt a tegnapi tanácskozáson Szűllő Géza csehszlovákiai magyar kiküldött
elnökölt. A magyar kisebbségeket Csehszlo-
vákiából dr. Szűllő Géza, Jugoszláviából
Deák Lajos, Romániából Br. Jósika János,
Balogh Arthur professzor és dr. Sulyok Ist-
ván képviselik. A teremben, melyet zsufol-
lásig megtöltött az érdeklődő hallgatóság, a
következő felirások voltak olvashatók: „Eu-
rópa minden nyolcadik embere a kisebbség-
hez tartozik!”, „Negyvenmillió kisebbségi
kéri kívánságait teljesítését!”, „Oldjátok meg
békében a kisebbségi kérdést!”, „A kongress-
zus angol elnöke, lord Dickinson, megnyitó
beszédében hangoztatta, hogy a kisebbségi
követelések sehol sem lépnek túl a polgár-
jogok lojális gyakorlási lehetőségének köve-
telésén. Az angol nép — mondta lord Dic-
kinson — csodálkozik azon, hogy ezeknek
a követeléseknek teljesítése még nehézsé-

gekkel járhat. A kisebbségi kérdés helyes
megoldása a világbéke megszervezésének
egyik elengedhetetlen feltétele, a kisebbsé-
gek kívánságait ezért a nagy európai kérdé-
sek első sorában kell tartani.

A tárgysorozat első pontjai között szere-
pelt Balogh Arthur előadása a Népszövetség
kisebbségi eljárásáról. Az előadás 11 pont-
ban állapította meg azokat a kifogásokat,
melyeket a Népszövetség kisebbségi eljárá-
sával szemben emelni lehet. Ezek a pontok
a következők:

1. a népszövetségi tanács döntését mindig
politikai szempontok irányítják; 2. a nem-
zetközi biztosítékokat a kisebbségek hátrá-
nyára szigorítva magyarázza a tanács; 3.
nem figyeli állandóan a kisebbségek sorsát,
csak időnként, egyes fölmerülő panasszal
kapcsolatban; 4. 1936 május 31-ig 852 ki-
sebbségi kérvény érkezett be a népszövetségi
titkársághoz, melyek közül 381-et elfogad-
hatatlannak ítélt; 5. a kérvényekkel foglal-
kozó hármas albizottság 471 kérvény közül
csak hetet ajánlott megtárgyalásra; 6. a
népszövetségi tanácsban nincs helyük az
érdeklő kisebbségek fajrokonainak, akik

legjobb megértéssel képviselhetnék a föl-
merült panaszokat; 7. a beadott panaszok
elintézéséi közül egyetlen egy sem jelentett
teljes jóváhagyást; 8. az egyhangú döntés fel-
tételének megakadályozza a kisebbségi kérdé-
sek helyes elintézésére vonatkozólag is a
határozathozatalt; 9. az eljárás lassu, leg-
több esetben 4—5 évig is eltart; 10. a na-
más nem kíséri figyelemmel, hogy határo-
zatait valóban végrehajlják-e; 11. a Nép-
szövetség a tömördek kisebbségi panasz kö-
zül eddig csak két kisebbségi ügyet utalt a
hárgai nemzetközi bíróság elé. Mindezek két-
ségtelenül bizonyítják — állapította meg az
előadó — hogy a Népszövetség kisebbségi
eljárásának állapotában eddig a politika és
nem a kellő méltányossággal kezelt nemzet-
közi jog állott. A legemlékezőbb igazságérzés is
követeli, hogy ezen a helyzeten változtani
kell.

A kongresszus tegnapi tanácskozásának
eredményeként elhatározta, hogy föl hívja az
államokat, elsősorban Angliát, a kisebbségi
kérdés békés megoldásának szorgalmazásá-
ra, mert ennek a kérdésnek megoldásától
függ sok tekintetben Európa békéje is.

Tuchacsevszkij ut'an

Blücher is sorra kerül?

Állítólag a GPU emberei elfoglalták és bezárták

BUCURESTI, július 15.
Varsói lapok jelentése szerint Blücher tábornok, az orosz keleti csapatok főpa-
rancsnoka hosszabb idő óta nem ad életjelet magáról. A kivégzett Tuchacsevszkij tábor-
nok ügyében tudvalevően Blücher elnökölt a bünygyi tárgyaláson, melynek befejezése
után Khaharovskiban lévő székhelyére indult. Moszkvában az a hír terjedt el, hogy a
GPU emberei utközből letartóztatták s a moszkvai fogházba zárták a tábornokot.

Capitol moz-
góban pénte-
ken premier!

Ma utoljára:
Csókos órák.
Főszereplők:
Paul Hörbi-
ger és Sybil-
le Schmitz!!

Minden nő egy értékes ajándékot kap
holnap, pénteken a 9 órai előadáson!

Vetítve lesz a legragyogóbb kiállítás és leg-
kiválóbb rendezésű, gyönyörű film-sláger:

AZ 50-ES KABIN TITKA!!

Főszerepekben:

Carole Lombard és Fred Mac Murray.

Stockholmból jelentik: Az ezévi béke
Nobel-díjat, mely egymillió 600 ezer lej-
nek felel meg, a Nobel-bizottság Lord
Baden Powellnek, a világ főcserkészé-
nek, a cserkészlet megalapítójának ítél-
ték. A bizottság indoklása szerint Lord
Baden Powell cserkészhadserge, mely
az egész világon már több, mint 12 mil-
lió lelket számlál, valóságos békehadse-
reg, mely mindennél jobban hozza egy-

máshoz közelebb a világ népeit.

(LONDON.) A kisebbségi konferencia
alkalmából a Daily Telegraph a követ-
kezőket írja: A Népszövetségnek hala-
déktalanul meg kell oldania a kisebbségi
kérdést, annál is inkább, mert ezáltal a
Népszövetség elvesztett tekintélyének leg-
alább egy részét visszaszerezhetné.

Páris városa rendez fogadást Öfelségének, akit lelkesen ünnepelt a július 14-i ünnepség óriási körösége

PÁRIS, július 15.

Öfelsége II. Károly király tegnap végig-
nézte Párisban azt a katonai felvonulást,
melynél nagyszabású nem volt Francia-
országban az „1919-es nagy győzelmi felvo-
nulás” óta. Öfelsége Urdareanu udvari mar-
salltól kísérve, a párisi tartózkodása idejére
melléje beosztott Bellefond ezredes kaulauzo-
lása mellett, reggel 9 órakor indult el a fel-
vonulás színhelye felé. Öfelsége, aki ebből
az alkalomból tüztértábornoki egyenruhát és
a Mihai Viteazul-rend lovagjainak fehér kö-
penyét viselte, az elnöki tribünön, Lebrun
köztársasági elnök jobbán fogadta a felvo-
nulást.

A nagyszabású katonai felvonulás mély
benyomást tett az uralkodóra. Öfelsége meg-
csodálta a francia hadseregnek motorizálá-
sával elért tökéletes voltát és Franciaország
fegyverkezési erőfeszítéseinek eredményeit,
a béke szolgálatában álló hadseregét, a fran-
cia hadseregnek ezt az ünnepét megszámlál-
hatatlan főnyi, lelkes tömeg is végignézte. A
Concorde-téről az Etoileig az ut mentén
szorosan felsorakozó hatalmas tömeg ugy
érkezésekor, mint távozásakor, szünni nem
akáró éljenzéssel ünnepelte Öfelsége II. Ká-
roly királyt. A „Vive le roi!” és „Vive la
Roumaine!” kiáltások nem szüntek meg
egész idő alatt, míg az uralkodó gépkocsija
áthaladt a Champs Elysées-n.

A katonai díszszemle befejezése után Leb-
run elnök fényes díszbeöltözött az Elysée-
palotában. Öfelsége II. Károly király a köz-
társasági elnök jobbán ült, míg az elnök
balján Marokkó szultánja foglalt helyet. Az
ebéden jelen voltak a kormány összes tagjai,
a hadsereg vezetői, valamint Dareanu, Dinu
Cesianu, Sichiitu tábornok, Colpoceanu ka-
tonai attasé, Ilie Radu őrnagy, Öfelsége se-
gédtestje és a párisi román követség főtiszt-
viselői.

PÁRIS, július 15. Miután Öfelsége II. Ká-
roly király tegnap fogadta Chauteemps fran-
cia miniszterelnököt, Delbos, Pierre Cot és
Paul Boncour minisztereket, ma több más
személyiség között Daladier hadügyminis-
tert fogadja. Déltűn 5 órakor Páris városa
fogadást rendez Öfelsége tiszteletére. Este
Öfelsége II. Károly király a világkiállítás
román pavillonjában Lebrun köztársasági
elnök tiszteletére vacsorát ad, melyre meg-
hívták a francia kormány tagjait, a szená-
tus és kamara elnökeit, valamint számos
más személyiséget.